

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Authorized as second class mail, Post Office Dept., Ottawa

Už išlaisvinimą Lietuvos!
Už ištikimybę Kanadai!

FOR LIBERATION OF LITHUANIA!
FOR LOYALTY TO CANADA!

Nr. 4 (96) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1949 m. SAUSIO (JANUARY) 28 d.

PRICE 10c.

IX METAI

Pulkininkas atidengia SSRS planus

PIRMIAU AZIJA, PASKIAU EUROPA

Tik maža Kremliaus mūrų priedangoje vykstančių paslapčių dalis tepasiekia viešumą. Dalį jų neseniai atskleidė į Angliją pabėgęs artimas Stalino bendradarbis, Raudonosios armijos pulkininkas Grigorij A. Tokajev.

Paslaptingasis pulkininkas

Tokajev'as yra 40 m. amžiaus vyras, paskutinius savo sovietinės tarnybos metus praleidęs Berlyne, Sovietų okupacinių pajėgų štabe ir artimai bendradarbiavęs su maršalais Žukov'u ir Sokolovskiu vadaus reikalų (MVD—NKVD) ministerio pavaduotoju generolu Serov'u ir su Stalino sūnumi generolu majoru Vasilij Stalinu.

1948 m. pradžioje, pašauktas vykti į Maskvą, į Politbiuro posėdį, jis staiga pasuko į Berlyno britų sektorių.

Pirmasis tikslas — Europa

Veltui velionis Rooseveltas Teherane ir Jaltoje stengėsi įpratinti Staliną juoktis. Stalinas juokų nemėgsta, nes jis, siekdamas pasaulio valdovo sosto, su priemonėmis nesiskaito. Ir Berlyno įvykiai nesukėlė karo tik todėl, kad Sovietai įvertino anglo-amerikiečių viešpatavimą ore ir atomo monopolį. Bet svarbiausias faktorius, atšaldęs karo ištroškusias sovietų valdovų galvas, yra nuolat plintąs Raudonosios armijos, gyventojų ir net valdančiosios klasės nepasitenkinimas esama tvarka. Tačiau Sovietų Sąjunga ginkluojasi tiek, kiek tikrai išvarginta tauta pajėgia.

Politbiuras tikėjosi jau 1950 m. pasidaryti Europos kontinento valdovu, tačiau daugelis dalykų pakrypo ne jų pageidaujama linkme. Komunistų pralaimėjimas Italijoje, Prancūzijoje ir Vokietijoje, iš tradicijos prieškomunistinis D. Britanijos darbininkijos nusistatymas, Tito atskala ir JAV galybės augimas Europoje privertė komunistus laikinai šių planų išsižadėti ir pakeisti strategiją.

Nukrypstama į Aziją

Nepavykus Europoje, Politbiuro akys nukrypo į Aziją. Čia sliausi sakant — į Kiniją. Tik Sovietų ėjimas buvo sėkmingesnis. Po porą dešimtmečių Kinijoje trūkusių kovų Čiangkaišeko vadovaujama tautinė Kinija baigė savo dienas. O raudonoji Kinija sudarys lengvai pažeidžiamą Sovietų Sąjungos užnugario priedangą. Reikia kartą visiems suprasti, kad komunistai niekada lojaliai nebendradarbiaus su nekomunistais, o Mao-Tse-Tung niekada nepasidarys antruoju Tito. Kinijos komunistų armijoje netūksta ir tikrų Raud. armijos karininkų.

Nepavykus Maskvos sustabdyti Rytuose, susidūrimas Vakaruose ateis anksčiau.

— Tito per radio kritikavo Maskvą ir Staliną, kurie iš jo reikalavę prisipažinti prie jo nepadarytų nuodėmių.

— Graikų perversmininkai nušovė JAV pulkininką Edner, kuris iš lėktuvo stebėjo karo veiksmus.

— Vokietijoje, Britų zonoje, kai kuriose vietose vokiečių darbininkai atsisakė išmontuoti mašinas ir fabrikus reparacijų sąskaiton. Britai vokiečius suėmė ir pranešė, kad jų vietoj bus panaudoti DP darbininkai.

Washington. Iš gerai informuotų šaltinių pranešama, jog JAV vyriausybė principu sutiko, kad amerikiečių okupacinė kariuomenė Vokietijoje gali būti pavesta Vak. Europos gynybos šefui feldm. Montgomery. JAV yra nuomonės, kad JAV daliniai Vokietijoje yra gero kovos formoj ir užpuolimo atveju yra pakankamai stiprūs Reino liniją išlaikyti, kol atvyktų patiprinimai iš kitų Europos kraštų ir JAV.

— Brangi vėliava, kabojusi Trumano inauguracijos metu baliuje, pavogta ir dabar ieškoma.

PRANCŪZIJA IZRAELI PRIPAŽINO DE FACTO. MAS IR IŠ D. BRITANIJOS PUSĖS. JAV DUODA 100 MILIJONŲ DOLERIŲ

Paryžius. Sausio 24 dieną Prancūzijos vyriausybė pripažino de facto Izraelio valstybę. Numatoma, kad netrukus ji pripažins Izraelį ir de jure.

London. Spauda teigia, kad netrukus Izraelio valstybę de facto pripažins Did. Britanijos vyriausybė.

Jeruzalė. Rhodos saloje vykstančios tarp Izraelio ir Egipto derybos, kol kas dar neina sėkmingai. Izraelis jaučiasi laimėjęs pergalę visais frontais ir į derybas neina nuolaidžiau. Jis nenori atiduoti iš Egipto atkariautų sričių. Tačiau derybų tarpininkas Bunche reiškia vilčių, kad taika bus laimėta.

Washington. Sausio 19 d. Exporto-Importo bankas nutarė paskolinti Izraeliui 100 milijonų dolerių. 35 milijonus jis gauna tuojau, o likusius gaus iki metų galo. Už 35 mil. Izraelis pirkšias moderniškų žemės ūkio mašinų, kad galėtų pakelti Palestinos derlių.

— Ši paskola labai sustiprino Izraelio tarptautinę padėtį.

— Kuba pripažino Izraelį valstybe.

SUOMIJOJ BOLŠEVIKAI RUOŠĖ PERVERSMĄ

Ryšium su neramumais dėl streiko Arabia fabrike Helsinkyje, bolševikai ruošėsi su ginklu rankoje savo kontrolėn paimti kariuomenės ginklų sandėlius Tyrvis'e, Satakundos provincijoje.

Apie perversmą policija žinių neduodanti.

JAPONIJA IŠRINKO NAUJĄ PARLAMENTĄ

Rinkimus laimėjo konservatoriai

Tokio. Praėjusį sekmadienį Japonija rinko naują parlamentą — 466 atstovus.

Premjero Yoshidos vadovaujama konservatorių partija gavo 263 vietas, Japonijos demokratų partija — 70, soc. demokratai — 49, bolševikai — 35 (turėjo 1), kooperatinių sąjūdžių — 14, nepriklausomieji — 12 ir kitos partijos — 23.

AMERIKA GINS EUROPA

Anglija ginkluojasi

IŠ AMERIKOS JI PERKA 150 DIDŽIŲJŲ BOMBONEŠIŲ. AMERIKAI JI DUOS NAUJAS AVIACIJOS BAZES

London. Chicago "Sun-Times" praneša, kad D. Britanija perka iš JAV 150 didžiųjų bombonešių, už kuriuos Amerikai sumokės 150 milijonų dolerių.

Už 50 karo laivų karo metu D. Britanija Amerikai davė laivyno bazes, o dabar už didžiuosius bombonešius duos

„TAKOS OFENZYVA“ LAIKUI LAIMĖTI

Paryžius. Prancūzijos komunistai, turėdami nurodymų iš Maskvos, kaip viešai tą pareiškė Prancūzijos vidaus reikalų ministeris, buvo sukėlę milžinišką streiką su aktyviu pasipriešinimu, kuris vedė prie perversmo. Jie atvirai buvo pareikalavę valdžios. Bet demokratinė Prancūzijos vyriausybė juos sutvarkė ir, išsigandusio krašto nuraminiui, įvedė tokią tvarką, kuri garantuoja ramybę.

Toks bolševikų nepasisekimas privertė juos griebtis kitų

oro laivyno bazes. Be to, Britanija dar pastatys naujų aerodromų, ypač Anglijos rytuose, kai tuo tarpu dabartinės bazės yra tikrai Anglijos vakaruose.

Toks reikalas iškilęs todėl, kad D. Britanija dabar neturinti didelių, moderniškų, toli skrendančių bombonešių. Praėjusio karo bombonešiai esą maži, pasenę ir tinkami tik tai mažo radiuso skraidymams, o Anglijai ginti dabar reikia jau moderniškų, toli skrendančių bombonešių.

Sis D. Britanijos žygis sukėlė didelį visuotinį susidomėjimą.

priemonių, kurios vestų į siekiamuosius tikslus. Ir netrukus paaiškėjo, kad komunistams svarbu laimėti laikas. Todėl iš Maskvos sekė naujos instrukcijos, pagal kurias Prancūzijos komunistų vadas Marcel Cachin pradėjo skelbti taiką... Ypač esą, nesunku sugyventi Sov. Sąjungai su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis. Girdi, pirmoji — socializmo kraštas, kuris nesugeba gaminti tiek, kiek reikia darbo žmonėms, o antrasis — industrijos kraštas, kuris turįs gaminių perteklių. Todėl jie, esą, gali susitarti ir taikingai gyventi.

Kai tos instrukcijos buvo pradėtos vykdyti ir Romoje, kur Italijos komunistų vadas Palmiro Togliatti taip pat pradėjo agituoti už "taiką", tada jau visiems paaiškėjo, iš kur "gerų intencijų" kilmė. Ir kai taip pat pasisakė ir kiti komunistų vadai — Japonijoje ir kitur, jau ta agitacija gavo ir specifinį — bolševikų "taikos ofenzyvos" vardą.

Washington. Ta tema kalbėdamas JAV valstybės sekretorius pareigas einąs R. A. Lovett sako, kad pradėtoji Maskvos "taikos ofenzyva" tartum norėtų įtikinti, kad Kremlius norį pagerinti savo santykius su Vakarais, bet apie tai geriau pasakyti Berlyno blokados panaikinimas, Austrijos reikalų pozityvus sprendimas ir taikos sutartis. Už pavienių komunistų, neatsakingų už savo žodžius, pareiškimus geriau ir įtikinamiau galėtų pasakyti Sovietų Sąjungos valdžia, bet ji tyli.

Iš tų visų duomenų pasaulinė spauda daro aiškias išvadas, kad "taikos ofenzyvos" šūkis mestas tikrai nesusipratimams masėms mulkinti, bet ne taikos siekti. "Taikos ofenzyva" nieko gera duoti negali. Jai norima tikiai nuraminti žmonių mases, kad bolševikija galėtų susitvarkyti, nes per daug jau yra pasigrobusi svetimų žemių ir šimtus milijonų žmonių, kuriuos jai reikia visiškai pavergti ir padaryti paklusniais vienos partijos robotais.

"PRAVDA" IRGI UŽ "TAKĄ"

Maskva. "Pravdos" red. Pospelov įkandinė Cachinui ir Togliatti taipgi rašo, kad nesą tokio klausimo, dėl kurio Rytai ir Vakarai negalėtų susitarti...

Tačiau visas pasaulis gerai žino, kad nėra tokio klausimo, dėl kurio Rytai susitarę su Vakarais. Berlyno, Austrijos, Vokietijos klausimai tai jau visiems žinomi.

BOLŠEVIKAI TARDYDAMI SUMUŠĖ KARDINOLĄ

Viena. (AP) Vengrijos kardinolas laike 4-rių dienų tardymo policijos buvo taip sumuštas, kad teko jam suteikti medicinos pagalbą. Šią žinią pranešė austrų laikraščiai "Wiener Kurier" asmuo, viską matęs savo akimis.

KURIASI NAUJA PASAULINĖ JĖGA

Susitaria 20 Azijos valstybių

New Dehli. Sausio 21 d. New Dehli mieste, pirmininkaujant Indijos premjerui Jawaharlal Nehru, pradėjo posėdžius 20 Azijos valstybių ministeriai. Konferencija aptarė Azijos reikalus, be ko kita — Indonezijos, kuri kovoja už savo laisvę ir nepriklausomybę.

Carlos Romulo pareiškė, kad New Dehli konferencijos metu gimė nauja politinė pasaulinė jėga, su kuria visiems teks skaitytis, nes Azijoje gyvena pusė visos žemės žmonių.

Jeigu Azija būtų organizuota, ji tikrai būtų didelė pasaulinė jėga. Bolševikai dabar bando ją paimti į savo rankas ir suorganizuoti prieš visą pasaulį.

BENEŠO PATARĖJAS ATBĖGO SU SLAPTAIS DOKUMENTAIS

Washington. Ilgametis Čekoslovakijos užsienio reikalų ministerijos gen. sekretorius ir Benešo patarėjas Arnost Heinrich atbėgo iš Prahos į Vašingtoną ir atsivežė slapτους dokumentus, kurių tarpe Sovietų S-gos planus visai rytų Europai. Heinrich teigia, kad Čekoslovakiją valdo ne Gottwaldas, bet kompartijos sekretorius R. Slansky. Jis taipgi teigia, kad Stalinas Soči ku-

ortan buvo susikvietęs Europos komunistų vadus ir davė instrukcijų dėl Jugoslavijos blokados. Čekams įsakyta neparduoti Jugoslavijai ginklų.

NERAMUMAI SLOVAKIJOJ

Praha. (UP) Nauji areštai Slovakijoje pripildė pilnai garsųjį Pankran kalėjimą. Ypač tingai neramumai pradėjo kilti visoje Slovakijoje po suėmimo ir dingimo generolo Karel Kutlar'o. Čekų raudonoji policija skelbia, kad rezistencinio judėjimo centras su J. Viecek priešaky yra Austrijoje, iš kur jie vadovauja partizanus krašte.

INDONEZIJA KOVOJA UŽ NEPRIKLAUSOMYBĘ

New Dehli. Indonezijos respublikos valdžia kreipėsi į Jungtines Tautas ir į Azijos valstybių konferenciją, kurias prašo paramos — moralinės ir ginklų.

Indonezai reikalauja, kad Olandijos kariuomenė iš Indonezijos būtų atšaukta ir sumintieji jos valdžios žmonės būtų paleisti.

Azijos konferencija tiems Indonezijos reikalavimams pritaria ir reikalauja, kad Indonezijai būtų leista laisvai išsirinkti tautos atstovybę, kuri padarytų tautos valios pareiškimą.

Indonezijoje vyksta kovos. Respublikonai išardė tiltus, pastoj olandams kelius ir priešinasi jų okupacijai.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA
Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaktorius Jonas Kardelis.
Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by Lithuanian League of Canada

KLCT PIRMININKO pasisakymų gairėmis

Praėjusiam "Nepriklausomos Lietuvos" numerį Kanados Lietuvių Centro Tarybos pirmininkas p. J. Juškevičius bendrais bruožais išdėstė KLCT Tarybos nusistatymą dėl tikslų ir veiklos principų.

Tiesa, visa tai jau seniai buvo žinoma, ir tais tikslais, tais principais buvo veikiama. Bet KLCT pirmininkas dar kartą ir tvirtai pareiškė, kad dėl to nebūtų jokių abejonių ir tiems, kurie naujai atvyksta ir naujai įsijungia į Kanados lietuvių organizacinį gyvenimą.

Pastebėtinas tas faktas, kad visame pasaulyje dabar išblaškytieji įvairių Sovietų Sąjungos užgrobtų ir pavergtų tautų ir valstybių tremtiniai — emigrantai kovoja su bendruoju priešu tais pat principais. Ypatingai stipri visų pavergtųjų tautų veikla pasireiškia Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kur yra net dešimties valstybių rezistenciniai komitetai, kurie veikia taip pat labai aiškiais principais; būtent: tikslas — išlaisvinti savo tautas ir valstybes; veikimo principas bei gairės — visų tautos jėgų vienybė, apimanti visas sroves ir visus įsitikinimus. Tais principais susijungę į vienybę ir visi visų politinių bei ideologinių srovių JAV lietuviai. Tais maždaug principais organizuojasi ir Kanados lietuviai.

Kanados lietuvių organizacijos darbe jau yra daug nuveikta. Be tų organizacijų, kurias Kanados lietuviai yra sukūrę ligi šių laikų, Kanados Lietuvių Centro Tarybos iniciatyva susikūrė Kanados Lietuvių Tarybos skyriai. Ši organizacija dabar yra viena tvirtiausių ir skaitlingiausių organizacijų. Tačiau šios organizacijos dar, tur būt, neapima Kanados lietuvių daugumos, teapjungia jų dalį, kai Kanadoje lietuvių dabar prisiskaitoma apie 15.000.

Štai prieš mus didžiulis uždavinys — įtraukti bendrą darbą visus tikrus, geros valios lietuvius, kuriems rūpi lietuviški ir Lietuvos nepriklausomybės reikalai.

Tiktai trumpai apsižvalge, mes rasime tokių svarbių ir didelių reikalų daugybę. Konkretus jų gyvendinimas arba dar tikrai užuomazgoje arba visai dar nepajudintas.

Jeigu mes būtume organizuoti ir vieningai veikume, galėtume lengvai sukelti kapitalą, kuris sudarytų sąlygas mums sukurti Kanadoje lietuviškus židinius, kurie būtų mūsų tautinės, moralinės ir kultūrinės stiprybės tvirtovėmis. Mes galėtume įsteigti Lietuvių

tautos namus Kanadoje, kuriuose gautų būti didelė sale, teatras, draugų visus, net indiferentus; oia gautų būti prot. Vaciovo Birziskos siuolmoji Kanados Lietuvių biblioteka, minties ir dvasios lobynų kaupėja; spaustuvė kuri spausdintų ne tik mažą savaitraštį, bet gražų dienraštį; leidykla, kuri leistų lietuviškus raštus; sporto organizacijų centras, kuris apjungtų visas sportines mūsų jėgas, tikrai galintis pasirodyti rungtynėse su kitomis tautomis ir daug ten laimėti; lietuviškojo meno židinys, kuris tikrai neliktų pasakutinėje vietoje, o greičiau — sukeltų net susidomėjimą darbais, kurie čia yra nežinomi; ekonominių, verslo, biznio organizacijų centras, kuris apjungtų lietuvių verslininkus į galingą organizaciją, kuri būtų tautiečių medžiaginio gerbūvio sargyboje. Ir daug ką galima būtų nuveikti, jeigu mes visi, kaip vienas, stotume į bendrą darbą nuoširdžiai ir atvirai pasiėmę sau kelrodę vėliava: lietuvių tautos laisvę, tautos progresą ir Lietuvos valstybės nepriklausomybę. Šie didieji tikslai mus gali ir turi apjungti į vienybę, kurios dėliai mes kitus reikalus — srovinius, partinius, ideologinius — galime pasilikti sau, savo susibūrimams, bendriems tikslams nekiludantiems.

Bendrųjų didžiųjų tikslų vardan mes turime pereiti į pozityvinį, konstruktyvinį galvą ir ta kryptimi nukreipti savo protą, pastangas ir valią.

Norint ginčytis, visada galima rasti priežasčių ir argumentų. Mes galėtume paaimuoti, kad praėjusio Kanados lietuviams ne kažin kaip sekėsi organizuoti ir dėl to daug priešnekti ir straipsnių prirašyti. Kas norės, galės daugybę klausimų pastatyti ir dėl norimos organizacijos. Vienam nepatinka komiteto, kitam tarybos vardas. Juos gi patys pasirenkame ir pakeisime, jei nepatinka. Bet, kaip mes beįsivalytume visokius argumentus prieš ir už, bus aišku, kad tai tendencingos kalbos, atveriančios tik pasakėčios paslaptį apie gulbę, lydi ir vėžį.

Mums, jeigu mes tikrai norime dirbti lietuvių tautos (tai ir pačių savo asmeninei) ir Lietuvos nepriklausomybės naudai, — nuoširdžiai ir atvirai, be pašalinių užsimojimų, — tai tuščius ginčus, kurių vis dar, deja, girdėti, baikime ir eikime prie konstruktyvaus, pozityvaus darbo. To

Prižiūrės, kad Vokietija nesiginkluotų

London. Londone buvo susirinkę Atlanto Sąjungos valstybių atstovai — Anglijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos ir Luxemburgo, — kurie nutarė ir paskelbė, kad Atlanto Sąjungos valstybės, kai SS SR is sąjungininkų komisijos pasitraukė, pačios vienos sudarys specialią komisiją, kuri prižiūrės, kad Vokietija neapsiginkluotų. Instrukcijas tai komisijai paruoš trys Berlyno kariniai gubernatoriai.

ŽUDYNĖS LENKIOJE

New York (LAIC)—Agentūra ONA skelbia pranešimą iš Lodzės, kad valdžia likvidavo "Murato Gaują". Kapitonas Murat buv. puskarininkis Jan Malolepszy, kuris centrinėje Lenkijoje įvykdė 248 užpuolimus ir nužudė 43 "demokratinės veikėjus". Suminta keliasdešimt asmenų, jų tarpe 3 kunigai. Juos teis kariuomenės teismas.

PASKELBTI KATYNO ŽUDYNIŲ DOKUMENTAI

London. Lenkai išleido knygą "Zbrodnia Katynska w swietle dokumentow" (Katyno nusikaltimas dokumentų šviesoje), kurioje lenkai skelbia dar kartą, kad visiškai išaiškinta ir dokumentais nustatyta, kad 1940 m. Katyno miškuose bolševikai išžudė apie 11.000 Lenkijos karininkų, kurie buvo paimti karo nelaisvėn, kai Stalinas, susitaręs su Hitleriu, pradėjo karą ir užpuolė Lenkiją.

Dokumentuose yra Vilniaus lenkų žurnalisto Mackevičiaus, dalyvavusio Katyno atkasinėjime, slaptoji raportas Lenkijos valdžiai Londone. Yra asmenų, iš tų žudynių pabėgusių ir jie yra gyvi tų žudynių liudininkai. Yra rusų karo tarnybos asmenų, kurie buvo prie tų žudynių ir dabar liudija apie jas. Pagaliau, jau aišku, kas tai padarė ir iš to, kad at radus Katyno kapus, buvo pasiūlyta sudaryti tarptautinę komisiją, kuri juos ištirtų, bet Maskva atsisakė ir dar prieš tai užprotestavo. Stalinas teisybės bijo.

ISPANIJOS FRANCO LEIDO GRĮŽTI ŽYDAMS

Madrid. 1492 metais Ispanijos karalius Ferdinandas ir karalienė Izabelė pareikalavo, kad žydai, kurie atsisako priimti katalikų tikėjimą, kad apeleistų Ispaniją. Ligšiol tokių žydų, kurie vadinasi sefardais ir kurie išlaikė Ispanijos pilietybę, yra įvairiose Europos valstybėse. Dabar Franco tiems žydams leido grįžti į Ispaniją. Ispanijoje dabar leista atidaryti žydams vienus savo maldos namus.

darbo plotai dideli. Kiekvieną gerą iniciatyvą brangi ir sveikintina. Tokių konstruktyvinių pobūdžio — straipsnių laukia ir "Nepriklausoma Lietuva", kuri mielai deda kiekvieną, kad ir mažiausią, ta prasme pareiškiamą mintį.

Kanados Lietuvių Centro Tarybos pirmininko pasisakymų dvasia ir turinys veda visus į vienybę ir į bendrą darbą "vardan tos Lietuvos".

Lietuviškoji kūrybinė talka jau yra prasidėjusi. Į "Nepriklausomos Lietuvos" atsišaukimą pirmieji atsiliepė mūsų rašytojai; įkandin juos pasėkė dalis visuomenininkų, su konstruktyviniu pobūdžio straipsniais. Jie iškėlė eilę nepaprastai svarbių klausimų, — riškime, spėskime juos. Daugiau nuoširdžios lietuviškos kūrybos, kuria bus gyva tauta, valstybė ir išeivija!

J. Kardelis.

BOLŠEVIKAI TRUKDO VATIKANO RADIO STOTI

Vatikano radio stotis transliuoja žinias įvairiomis kalbomis (ir lietuviškai). Tas labai nepatinka Maskvai. Todėl Budapešto stotis pradėjo trukdyti Vatikano stočiai transliacijas.

ŽMONIŲ ŠMUGELIS Į AMERIKĄ

Floridoje policija suėmė gaują, kuri vertėsi žmonių šmugeliu į Jungtines Amerikos Valstybes. Susektas didelis to šmugelio tinklas. Bus suminta dar daugiau šmugelninkų, kurių suimtieji sebrai ligi teismo paleisti užstačius už juos po 10.000 dolerių.

Išsmugeliuotieji pasakoja, kad tokiu būdu lengviau įvažiuoti Amerikon, negu legaliu keliu.

SVARBIOS SUKAKTUVĖS

Vokietijoje gyvenę lietuviai tremtiniai paminėjo 30 metų sukakties akto, kuriuo Mažoji Lietuva po amžių okupacijos susijungė su Didžiąja Lietuva. Tas aktas buvo pasirašytas 1918 metais lapkričio 30 dieną. Pirmojo pasaulinio karo pabaigoje, kada, griūvant galybėms, kurios laikė Lietuvą padalytą ir pavergtą — Vokietijai ir Rusijai, lietuvių tauta galėjo pareikšti suvereninę savo valią.

Mažosios Lietuvos taryba yra išleidusi didelį leidinį — "Krivulę", kuri plačiai aiškina Maž. Lietuvos reikalus.

NAUJAS JAV DP BILIUS

J. H. McGrath senatoriaus įnėstas kongresan naujas DP išleidimo į JAV bilius numato 400.000 naujų emigrantų. Svarbiausi pakeitimai: įvažiuoti galės visi atvykusieji į vakarinę Vokietiją ligi 1947 m. balandžio 21 d. (buvo ligi 1945. 12.22); prievolė, kad 40% būtų įsileista iš Pabaltijo ir iš už Curzono linijos, panaikinama; panaikinama ir privilegija ūkininkams; skyringas sustiprinamas reikalavimu, kad nebūtų įleistas nė vienas, kas praėjusio pridėjo ranką prie

IMIGRACIJA KANADON 1947 M.

Ottawa (LAIC) — Kasyklų ir Resursų Departamentas paskelbė emigrac. duomenis iš 1947 m. Pagal tautybes, daugiausia atvyko anglų — 14.805. Anglus papildė 2.117 airių, 5.877 škotai ir 484 vėliai. Betgi per 40.000 ateivių buvo iš kitų kraštų: 7.427 olandai, 6.870 lenkai, 5.636 ukrainiečiai, 4.418 žydai, 2.269 jugoslavai, 2.103 lietuviai, 1.804 italai, 1.411 latviai, 964 rusai, 794 estai ir t.t. Mažiausius vienetus sudarė — po 2 asmeni — japonai ir islandiečiai bei po 1 persą ir turką.

— Kanados astronomai pastebėjo naują dviejų žvaigždžių sistemą. Jos esančios 7.000 šviesos metų atstu nuo žemės ir 30 kartų didesnės už saulę.

persekiojimo kitų žmonių dėl rasės, religijos ar tautybės; kvotos įskaita panaikinama ir Lietuvos kvota bus laisva ateiviams iš kitų kraštų; buto ir darbo garantijos palengvinamos ta prasme, kad nereikalaujama konkretumo, o tiktai pasižadėjimo, kad darbas ir butas bus.

POPIEŽIUS PAGERBĖ LIETUVIŲ KUNIGUS DARBUTOJUS

Pagerbiant lietuvių kunigų — Vliko pirm. kun. M. Krupavičiaus ir Augustdorfo stovyklos, Vokietijoje, lietuvių parapijos klebono ir lietuvių gimnazijos direktoriaus kun. Ig. Starkaus nuopelnus katalikų bažnyčiai, J. Šv. Popiežius Pijus XII pakėlė juos šventojo Sosto Rūmų prelatais — monsinjorais.

BRAZILIJOS LIETUVIAI DARO RINKLIAVĄ TREMTINIŲ NAUDAI

Gruodžio mėnesį Brazilijos lietuviai, susibūrę į organizacijas, bendromis visų jėgomis padarė rinkliavą lietuvių tremtinių, gyvenančių Vokietijoje, naudai. Brazilijos lietuviai duosniai aukojo.

JUOKDARIAI...

"Pravda" rašo, kad Stalinas paskelbęs 15 metų planą Sov. Sąjungos žemei pagerinti, klimatui pakeisti ir gamtai patobulinti... Hitleris taipgi buvo paskelbęs planą tūkstančiui metų patobulinti Vokietijos gyvenimą. Na, ir patobulino taip, kad vokiečiai dabar šala be kuro, noksta badu be duonos ir riebalų. Sov. Sąjungoje toks "patobulintas" gyvenimas jau yra nuo bolševikinio 1918 metų perversmo. Sovietų piliečiai labai gerai žino, ką reiškia toks "patobulinimas". Jiems dabar nereikia nei sočia pavalgyti, nei šilčiau apsirengti — alkani, nuogi ir nepakeliamo, kapeikomis atlyginamo darbo, išvarginti jie turi tylėti ir dar nuolat siūsti "tėveliui Stalinui" paklusnumo pareiškimus ir giedoti garbinimo himnus. Kaip dar daugiau Stalinas išgalvos "patobulinti" sovietijos gamtą, kažin ar per 15 metų pamatys jos piliečiai...

"Liaudies Balsas" nuolankiai paklusdamas Stalino įsakymui "patobulinti gamtą", pirmam savo žygiui užsimojo patobulinti sritis "į vakarus nuo Volgos ir Kaspijos jūrų"... Kultūringi žmonės žino, kad tos sritys — tai derlingiausios Ukrainos juodžemio sritys, kurios anuomet išmaitindavo ne tikai visos Rusijos gyventojus, bet ir didelę dalį Europos. Tikrai nedideli tos

srities rytiniai plotai yda sūrios stepės, pasidariusios iš nusekusio jūros dugno, kuri se augmenijos negausu todėl, kad jos dirva turi daug druskos ir tai druskai išplauti reikia tūkstančių, ne 15-kos, metų. Kažin, ar tos druskos Stalinas pribėrė "Liaudies Balsas" redaktoriams į akis, kad nieko nemato ir nežino, ar jie patys, iš Stalino gavę, druską žeria į akis savo skaitytojams, kad jie tiesos neišvystų? Juokdarius mes galime paklausti: kokius jūs ten iškasite perkusus, didesnius kaip Kaspijos jūra ir Volga ir kokius jūs ten miškus išodinsite, kur negali augti augmenija?

Calgary gyveno tulas A. Grigas, kuriam eidavo "Liūdnas Balsas". Bet tas žmogus prieš trejus metus mirė, o "Liūdnas Balsas" tebeina jam ligšiol, nors už jį niekas nemoka. Sakykite, kaip tas gali būti, kad nemokamai siunčia? Gal todėl, kad mirusiam?

A. Dagilis.

Čičikovas savo metu supirkinėjo mirusias dūšias ir tuo norėjo pasirodyti, kad jis labai turtingas, kad daug turi baudžiauninkų. — tai gal, "Liaudies Balsas", besilaikydamas rusiškų principų, tuo nori įrodyti, kad "tėvo ir vačo" armija labai didelė ir todėl mirusius laiko gyvais... Juokdariai... Čp.

Lankydamis gražiąją Montrealo vasarvietę Ville Lasalle aplankykite

LIETUVISKA SVETAINE

Edward St. 7682, Montreal

Ivairūs užkandžiai, šilti ir šalti gerimai, lietuviška muzika.

S. MAZULAITIS

Lietuvis siuvejas

Priimu vyrų ir moterų drabužių užsakymus iš savos ir klientų medžiagos. Vėliausios Europos ir Kanados mados. Kaina prieinama.

6820 Monk. Blvd. Ville Emard Montreal,
Telef. TR. 3363. Tramvajus 36.

Siekime ekonominio savarankiškumo

Labai didelei lietuvių tautos daliai likimas skyrė būti išrautai iš gimtosios žemės sąlygų. Tiems, tėviškės netekusiems, tenka kurtis ir gyventi jiems neįprastose sąlygose. Pirmiesiems mūsų emigrantams buvo ypatingai sunku, nes jie neatsinešė iš tėviškės ne tik turto, bet ir patyrimo bei mokslo. Tačiau jie pateko į svetimus kraštus daugumoje jauni. Nepaprastu darbštumu ir taupumu daugelis jų pagaliau susidarė pakenčiamas pragyvenimo sąlygas ir daugiau ar mažiau nuo bado užtikrintą rytojų. Tiesa, Pietų Amerikos kraštuose nemaža seniai emigravusių lietuvių dar ir dabar tebėra skurdė.

Paskutinio karo ir bolševizmo teroro pasėkoje atsirado didelis skaičius lietuvių tremtinių, kurie šiuo metu ieško pasaulyje vietos, kur galėtų būti saugūs nuo bolševikinio persekiojimo ir bado. Daugelis jų pateko ir patenka į Amerikos kontinentą.

Visiems emigrantams, atsiradusiems naujose sąlygose, kyla labai opus klausimas — ko imtis?

Jaunimui tatau sprendžiasi paprasčiau, nes visokios darbovietės jų fizinei pajėgai atviro, tačiau vyresnio amžiaus žmonėms ir raumenų jėgą yra sunkiau parduoti, nors daugelis jų žmonių turi, kad ir kitoje sąlygose įgyto, gražaus ir nemažai net aukšto profesinio išsilavinimo ir patyrimo.

Kanadoje ir bendrai pasaulyje šiuo metu yra ekonominio pakilimo laikotarpis. Visų rūšių žmonės dirba didele sparta. Raumenų jėga joms yra reikalinga. Iki praeito rudens patekę į šį kraštą dar gavo geriau ar blogiau apmokamą darbą ir bado tuo tarpu nekenčia. Patekusiems čia žiemos metu jau sunkiau. Tenka sutikti net jaunų stiprių vyrų, kurie jau kelios savaitės savo fizinei jėgai nesuranda pirkėjo. Reikia manyti, kad tai tik sezoninis reiškinys ir užsibaigs kartu su žiema. Tačiau niekas negali užtikrinti, kad anksčiau ar vėliau neužeis panaši ekonominė depresija, kaip kad buvo prieš šį karą visame pasaulyje ir šioje šalyje. Apie sunkius išgyvenimus mūsų tautiečių depresijos metu labai dažnai tenka nugirsti iš jų pačių lūpų.

Jiems tenka garbė, kad tą šurpų laikotarpį kantariai pernešė ant savo pečių daugumoje dvasiškai nepalūžę.

Tačiau jų sunkius išgyvenimus panaudojo piktas mūsų tautos priešas — bolševikas ir labai žymią dalį mažiau atsparių ir menkliau susipratusių nukreipė savo melaginga propaganda prieš savo tautą, prieš savo kraštą ir valstybę. Su apgailėstumu tenka paminėti faktą, kad dar ir dabar daugelis iš tų bolševikinės propagandos pinklų dar nėra ištrūkę, nors tos propagandos šlykštų ir begėdišką melagingumą visur lengvai galima pastebėti.

Samdomo darbininko ekonominis būvis nėra užtikrintas. Užėjus ekonominei depresijai samdomas darbininkas pirmasis atsiduria gatvėje be darbo ir tuo pačiu be duonos ir pastogės.

Daug geresnė būklė tų, kurie turi savarankišką užsiėmimą — amatuose, prekyboje ir pan.

Savarankiškam amatininkui, prekybininkui depresijos metu sąlygos uždrbti sunkėja, tačiau jo pajamos nenutrūksta visai ir jis neatsiduria staigiai

alkano skurdžiaus būklėn, o laikams gerėjant jis pirmasis ekonomiškai sustiprėja.

Teisybė, raumenų jėgą parduoti, kai pirkėjų yra, yra paprasčiausia. Fabriko darbininkui reikia fizinės jėgos. Atlikęs darbo valandas, kai darbo turi, jis ramiausiai gali praleisti laisvalaikį, kur jam patinka. Amatininko ar prekybininko darbas visada reikalauja rūpestingumo ir proto bei valios ištępimo. Tačiau, kaip atpildą, jis turi labiau užtikrintą savo būklę ir gali daugiau padėti kitiems. O tos pagalbos laukia bendras mūsų tautos reikalas.

Būdami materialiai sava-

Laikysimės nepartinės linijos

Skaitytojo balsas iš miško.

Š.m. pirmame "NL" n-ry diskutiniame straipsny "Mūsų pačių susiorganizavimo klausimu", A. Mikulėnas iškėlė labai vertingų minčių, kuriomis paneigė mūsų susiorganizavimą partiniu principu. Visiškai pritardamas jo mintims, šioje vietoje noriu išsiaiškinti dėl prasikišusio srovinių reikalo jau kitoje vietoje.

Tame pačiame numeryje, informaciniame straipsnyje "Permainos Redakcijoje" pranešama, kad KLCT savo posėdyje, 1948.12.21., nutarė J. Kardelį pakviesti "NL" redaktorių ir prie jo sudaryti visas sroves (mano pabrūkta. A. V.) atstovaujančią redakcinę kolegiją.

Nepriklausomoje Lietuvoje mūsų politinio gyvenimo raida buvo išdirbusi tris pagrindines politines sroves: kairiąją, dešiniąją ir vidurinę. Šios srovės buvo pagimdžiusios daugiau kaip 10 partijų, su nuolatine tendencija didėti. Jei pagal tą pačią politinę struktūrą KLCT sudarys ir "NL" redakcinę kolegiją, tai galį prisieiti sudaryti gana nemažą redakcinę kolegiją, beveik visą seimą. Geriausia atveju jau turės būti trijų pagrindinių srovių atstovai, atseit, socialdemokratas, krikšč. demokratas ir tautininkas.

Kyla klausimas, kam tai viskas reikalinga? Ar laikraščiai redaguoti? Juk laikraščio redaktorių pakviestas J. Kardelis. Tai ką gi ten darys prie jo priskirta partinė ar srovinė misija, kad ir su garbingu redakcinės kolegijos titulu? Gal redaktorių prižiūrės, kad jis nenukryptų nuo KLCT generalinės linijos ir laikraščio nenuvairuotų į Romą ar Maskvą? O gal tuo būdu KLCT ir laikraščio redagavime stengiasi uoliai išsaugoti nepažeistus, garbingus demokratinis principus. Ir vienas ir kitas atvejis visai nepateisina sudarymo redakcinės kolegijos pagal srovinį principą. Jei jau tokia redakcinė kolegija prie redaktoriaus būtina reikalinga, tai ją reikia sudaryti ne kviečiant atstovus iš visų srovių, bet

rankiškai, mes pasijusime patys saugesni, labiau užtikrinsime mūsų tautos saugumą ir daug tikriaus galėsime ginti Lietuvos laisvės reikalą.

Savo tarpe turime įvairių specialistų. Jų žinios ir patirtis — tai mūsų potencinės energijos ištekliai. Mūsų asmeniui ir kartu visos tautos gerovei tie energijos ištekliai turėtų būti visiškai panaudoti. Su kaupkime mūsų valią ir jėgas ir tvirtu pasiryžimu siekime asmeninio ekonominio savarankiškumo. Ten, kur dėl lėšų stokos negalime pradėti vienas, junkimės po kelis ar keliolika. Visur atsikinkime, kad mes vienas kitam esame ne konkurentai, o talkininkai. Mūsų taupumas, darbštumas ir pasiryžimas siekti užsibrėžto tikslo, pasisekimą užtikrins.

J. Paukštelis.

Prezidento Trumano kalbos mintys

Iš prezidentinės Trumano kalbos galima pabrėžti šie momentai:

Sprendimas — "Imu prezidento pareigas su giliu pasiryžimu daryti viską, ką galiu, mano tautos gerovei ir pasaulio taikai."

Ko mums reikia — "Būtinai mūsų laikams reikalingas yra žmonėms išmokyti gyventi draugėje, taikoje ir susitarime... Mūsų piliečiai trokšta ir yra pasiryžę dirbti taikai, kurios pagrindu būtų tikras ir laisvai pasiektas susitarimas."

Sovietija — "Jungtinės Valstybės ir kitos panašių minčių valstybės randa prieš save stojančią grietį priešingą santvarką, su visai kitokiais

tiksiais ir visai kitokia gyvenimo pažiūra. Ta santvarka laikosi klaidingos filosofijos — komunizmo filosofijos."

Komunizmas ir demokratija — "Komunizmas suima pilietį be teisėto pagrindo ir nubaudžia be teismo... Jis įsako piliečiui, ką jis privalo galvoti. Demokratija tvirtina, kad valdžia įkurta piliečio naudai. Komunizmas tvirtina, kad visuomenės negerumas tik smurtas pašalins. Demokratija įrodė, kad teisybė visuomenėje galima pasiekti taikingų kitimų būdu. Komunizmas galvoja... karas esąs neišvengiamas. Demokratija tvirtina, kad laisvos valstybės gali savo ginčus išspręsti taikingai."

Grėsmė — "Iš komunizmo filosofijos kylanti veikla greisia laisvų tautų pastangoms atstatyti pasaulį ir įgyvendinti amžiną taiką."

Kas daryti — "Pirmiausia, mes tvirtai palaikysime Jungtines Tautas (United Nations)... Antra, mes vykdytume toliau savo programą padėti pasauliui atgauti ekonominę sveikatą... Mes abiem pečiais remsiame Marshallo planą... Trečia, mes pastiprinsime taiką mylinčias tautas prieš puolimo pavojus... Tuo tikslu, tikiu, netrukus Senatui įteikti Šiaurės Atlanto apsigynimo susitarimą... Laisvoms tautoms mes duosime kariškų patarimų ir ginklų, jei tik jos kooperuos su mumis palaikyti taiką ir saugumą... Ketvirta, mes turime padėti drąsiai programą suteikti mūsų mokslo ir pramonės pažangos vaisių kraštams, kurie dar tos pažangos neįjunta... Mūsų turtai tam tikslui, tiesa, riboti... Bet, kitų tautų draugėje mes privalome duoti kapitalų kraštams, kuriems reikalingas plėtojimas... kad laisvos tautos pasaulyje galėtų pagaminti daugiau maisto, daugiau aprangos ir daugiau gaminių."

Talkininkai — "Mums padės visi, kurie nori gyventi laisvi, be baimės — net ir tie, kurie dabar gyvena, bijodami savo valdžios." **V.**

nių ar srovių interesų ir nekirskime šakos ant kurios patys sėdime. Mūsų priešai to ir telaukia.

Aug. Vienas.
Red. prierasas. KLCT laikosi griežtai nepartinės ir nesrovinės linijos, ir nėra pagrindo manyti, kad redakcinės kolegijos sudarymu norima būtų įnešti partiškumo ar sroviškumo ton organizacijai ar redakcijon. Ne, atvirkščiai, ji periautrai šiuo klausimu laikosi vien tikrai — todėl, kad nori apjungti visus lietuvių bendriems visų tikslams ir išvengti bet kokio srovinių dominavimo ir nukrypimo nuo nepartinės, nesrovinės linijos. Tai yra geriausiai matoma iš KLCT pirmininko p. Juškevičiaus pareiškimo, įdėto 3 (95) "NL" numerin.

Tautiet, ar jau turi „NL“ sera?

Tik bendromis jėgomis pastatysime didelį spausdinto žodžio rūmą Kanadoje. Geriausias kelias į jį — per "NL" šėrus-akcijas, kurios platinamos per kiekvieną Kanados Lietuvių Tarybos skyrių arba persiunčiamos tiesiogiai, prišuntus pinigų adresu:

INDEPENDENT LITHUANIA

3 Fourth Ave.,

VILLE LASALLE, MONTREAL, QUE.

Vienas šėras kainuoja \$10.00.

Jeigu pinigų už šėrus jau įmokėjai ir dar, negavęs šėrų, pakeitei savo adresą — būk malonus apie tai pranešti, nes pradedamas šėrų išsiuntinėjimas

"NL" bendrovė.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJU VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

STEIGSIME KANADOS LIETUVIŲ BIBLIOTEKĄ

RAŠO PROF. VACLOVAS BIRŽISKA

Kanados LC Tarybai siunčiu kompl. spausdintų "Žingsnių" (N. 9 ligi 15, nes pirmieji aštuoni numeriai buvo atmušti rotatoriu ir dabar jau nebe gaunami) ir dvi mano brošiūras (vieną vertime į anglų kalbą, o kitą vertime į vokiečių kalbą, nes jų lietuviškieji originalai, išspausdinti laikraščiuose lietuviškai, atskirais leidimais nebuvo išleisti). Būtų man malonu, jei tie keli spausdiniai sudarytų užuomazgą Kanados lietuvių bibliotekos. Mat, nors Jungtinių Valstybių lietuviai per kelis dešėtus metų ir sukūrė puikias ekonomines ir politines organizacijas ir nors jų tarpe buvo ir didelių knygų mylėtojų, surinkusių gražias lietuviškas bibliotekas, bet vis dėlto vienu požiūriu jie žymiai atsiliko nuo kitų tautybių, apsigyvenusių tose pačiose Valstybėse — jie ligi šiol neturi nė vienos bibliotekos, skiriamos specialiai lietuviams ir surinkusios didesnę skaičių lietuviškų knygų ir knygų apie Lietuvą.

Kanados lietuviai, kur greta senų šio krašto gyventojų paskutiniu metu atsirado ir daug naujųjų lietuvių, atvykusių iš tremties, tuo atžvilgiu galėtų parodyti iniciatyvą ir pradėti darbą, kuris ilgainiui galėtų duoti ir labai svarbių kultūrinių išdavų. Jų dabar, kada pati Lietuva miršta po svetimuoju peiliu, kada naikinama ir jos ekonomika, ir kultūra, ir fiziškai visa tauta, svarbu tremtyje ir emigracijoje išlaikyti ne tik fizinę tautos liekaną, bet ir jos kultūros, taip gražiai nepriklausomybės laikais suklestėjusios, savybes. O tai be bibliotekos, be galimumo visiems tremtiniais ir emigrantams naudotis lietuviškuoju knygų turtu, neįmanoma.

Tai, kad pradžioje nebus galima sutelkti didesnio knygų skaičiaus, neturėtų atbai-

dyti nuo paties darbo organizavimo. Kada man 1923 sausio 1 d. buvo pasiūlyta paimti organizavimą naujai įkurto Kaune universiteto bibliotekos, tai pradžia gavau tik vieną spintą ir 40 knygų ir kambarį svetimame kambaryje. Bet kada 1944 m. aš apleidžiau Lietuvą, tai toje pačioje bibliotekoje palikau 350 tūkstančių tomų ir jau paruoštą projektą bibliotekos rūmų, nes ji jau niekur Universitete netilpo. Aš neabejoju, kad jei Jūs sumanysite tokią lietuvių biblioteką kurti, tai ilgainiui ji virs venu svariausiųjų Kanados lietuvių kultūros institucijų, net ir tada, kada ir, plyšus tai pasaulinei votei, kuri ir Lietuvių kraują čiulpia, daugelis lietuvių grįš į savo kraštą.

Tuo atveju, jei Tamstoms atrodytų priimtina mintis kur-

ti Kanados lietuvių biblioteką, tai ir aš pats pasiūščiau Jums kiek knygų iš tų, kurios mano kasdieniam darbui nėra būtina reikalingos, bet kurios galės rasti ir Kanadoje skaitytojų. Atitinkamai organizavus skolinimą knygų skaitytojams per paštą, galima būtų knygomis aprūpinti ir tuos vienišus jaunuolius, kurie dabar kerta Kanados miškus ar kasa jos auksą ir kurie maloniau praleistų laiką su lietuviška knyga tuo metu, kada jie turi poilsio dienas ar valandas, negu kad jį gaištų smuklėje ar prie kortų, kas jaunuoliams beveik yra būtina, kada jie neturi galimumo pratingiau sunaudoti savo laiką.

Red. past. "NL" prof. Vaclovas Biržiskos siūlomai bibliotekai jau renka knygas ir yra jų jau surinkusi.

Lietuviška knyga pasieks visas žemės vietas

Augsburge, Vokietijoje, buvo susirinkę Lietuvių Kultūros Fondo ir leidyklų atstovai aptarti knygų leidybą, platinimą ir propagavimą.

Kultūros Fondo St. Komitetas, skatindamas išlaikyti pasiektus laimėjimus ir linkėdamas spaudai ir ateityje pasiekti našiausių kultūrinių lobių, siūlo:

a) Sutelkti rašto leidėjus planingam nuoširdžiam bendradarbiavimui

b) Prie Lietuvių Kultūros Fondo telkti kultūrininkus, knygų bičiulius visame pasaulyje lietuviško rašto platinimui, kartu su rašto leidyklų talkininkais raštu pasiekti kiekvieną lietuvių ir nuošaliausiame pasaulio kampe,

c) Lietuvių Kultūros Fondo apygardose, skyriuose kaupti lėšas mūsų rašto ugdymui,

d) Leisti ir platinti mūsų kultūrai svarbius, bet negausaus tiražo mūsų rašytojų, mokslininkų, kompozitorių

dailininkų ir kitokių sričių spaudinius,

e) Garsinimui, propagavimui mūsų raštų dažniau tartis Liet. Kultūros Fondui su leidėjais, redaktorais, recenzentais, bibliografais,

f) Prašyti VLIKą, Vyk. Tarybą ir Amerikos Lietuvių Tarybą daugiau domėtis mūsų kultūros ramsčiu — spausdintu žodžiu, rūpestingiau padėti darbu ir lėšomis.

Kartu visa mūsų tauta, kartu su bendradarbiais, skaitytojais mes tikime gražesniu, turtingesniu kultūriniu mūsų rašto rytojumi. Tai mums liudija gražūs mūsų rašto pasiekimai praityje, mūsų visų meilė kultūrai, raštui.

Lietuvių Kultūros Fondo St. Komitetas ir knygų leidyklos: Patria, Sudavija, Venta sutaria:

Artimai bendradarbiauti knygų leidime ir platinime. LK Fondas per savo skyrius

ir bičiulius padeda leidykloms visuose jų darbuose, ypač knygas platinėti.

Dažnesniuose susirinkimuose tartis dėl bendradarbiavimo ir rašto ugdymo. Leidyklos Patria, Sudavija, Venta nuo savo leidinių pajamų skiria atitinkamą nuošimtį Liet. Kultūros Fondui.

Leidyklos Patria, Sudavija, Venta artimiausioje ateityje išleis platų knygų katalogą, laikotarpiu leis raštus skelbimo ir informavimo reikálams.

Leidžiant ir platinant spausdinius, leidyklos įsipareigoja suderinti savo veiką Europoje ir užjūriuose.

KETURI ŽODŽIAI

JONAS NEVARDAUSKAS

Vakaras

Žinau, lauke audringa pūga siaučia,
Bepasmiškai ir medžiai priešinasi jai.
Aš praveriu namų duris — širdis tą jaučia,
Kokion audron veda šie keliai.

Ir vėjas žeria sniegą į akis — tą juntų,
Kaip tirpsta jis nuo mano veido šilumos.
Ir vėliai lyg iš miego aš pabundu
Savęs paklaust: kas laimė man atstos.

Mergaitė

Gal tu bijai man pasakyti,
Ką slepia nerami širdis.
Vėl grįš ruduo, ims gėlės vysti,
Gal tu bijosi mano žodžių vis.

Ateitum tu per lauką rugiagėlių,
Ateitum su saulėlydžiais šviesiais.
Ateitum tyliai, lydimas šešėlių,
Ir mes žiūrėtume, kaip saulė nusileis.

Akordai

Reikšmingi žodžiai, ir ne pasakų, ne juoko,
Akordai skamba kažką slėpdami širdy.
Pavasaris praėjo ir ruduo prinoko,
O vienas vardas liko atminty.

Meilė

Nors niekad meilės, laimės neminėjom,
Sakydavom, kad viskas tik juokai.
Taip eidami gražiom alėjom,
Pradėjom kartą mes kalbėti atvirai...

GAUTA PAMINĖTI

Dr. A. Šapoka. LITHUANIA THROUGH THE AGES — Lietuva amžių bėgy. 140 pusl., 200 iliustracijų. Leidėjas architektas T. J. Vizgirda, "Aufbau", Friedrich-Herschel-Strasse 16, Muenchen 27, Germany. Reprezentacinis leidinis. Kaina Vokietijoje 10 DM.

Vincas Ramonas. KRYŽIAI. Romanas, sukėlęs daug ginčų. Antras papildytas leidimas. Išleido "Patria". Vokietijoje kaina 10 DM.

Stepas Zobarskas. PER ŠALTĮ IR VĖJĄ. Iliustruota dail. P. Osmolskio. Tai graži vaikams knygutė. Išleido "Patria".

SENASIS KELTININKAS

VYT. TAMULAITIS

Prie plačios upės, ten toli mano tėvų žemėje, stovėjęs keltininko namelis. Palinkęs nuo audrų ir vėjo, jis stūksojo savo vinatvėje, o pro šalį bėgo ir tekėjo sraunūs upės vandenys, nešdami pavasario džiaugsmą ir rudens naktų klaikią tylą. Prie keltininko namelio nebuvo nei sodo, nei kopūstų daržo, tik dvi senos valtys plūduriuodavo tuščios vandenyje. Retai kas čia ateidavo siauru keleliu, vedančiu per tamsius miškus, o dar rečiau kas prašydavo keltininko pagalbos, perkelti į aną pusę upės, kur nebuvo nei miesto, nei žalių kaimo sodybų. Ten dunksojo tik plati giria, ir krankė nebaudomi varnai. Rudens naktį ten galėjai girdėti staigiantį alkaną vilką, palikusį tamsoje savo laužą ir išėjusį iš tankumynės į paupį.

Bet senasis keltininkas nebijojo nei vilkų, nei juodos naktų tamsos. Ramiai vakare užmigdavo prie šiltos krosnies, saldžiai pūsdamas pro ūsus savo žilos senatvės sapnus. Rainas katinas tyliai murkdavo ant krosnies, o šuo išsitiesdavo netoli šeimininko pasulėje. Švelniai juos liūliuodavo svirplio muzika, visą ilgą naktį skambėdama po krosnimi.

Daug tokių ramių naktų praleido keltininkas savo mažame namelyje. Niekas netrukė jo ramybės. Per ištisą eilę metų nė kartą nesibeldė į jo siauras namelio duris plėšikai, nė karto jo neišgąsdino vaiduoklio dvasia, nerasdama atilsio klaikią rudenio nak-

tį, kai verkdamas visa žemė ir dangus...

Žilos ir gilios senatvės jau buvo sulaukęs senasis keltininkas. Daug sykių jis lopė savo ažuolines valtis, kurios pirma jo sutrėšo. Net namelio pamatai ėmė linkti, o senelis vis buvo tiesus ir judrus, nors prailęs ir baltas, kaip žydinti ivera upės krante. Visos ligos ir negalavimai senelio neįveikė. Anksti rytą kėlė, jis kibdavo į savo kasdieninį darbą kieme. Tai malkų prasikirsdavo, tai tvorelę pasitaisydavo. Vasarą žuvis gaudydavo, o žiemą gražias lazdas ir pypkes pjaustydavo. Per metus vieną kartą atkabindavo didžiąją valtį ir pasileisdavo pavandeniu į miestą, kur visos žiemos savo gražiuosius rankdarbius į prekes išsikeisdavo. Grįžęs vėl po savo kiemą vaikštinėjo, retkarčiais vieną kitą keliautoją į aną pusę puse nuveždavo. Taip prabėgo daug daug laiko, o dar daugiau vandens nusinešė upės tekme į marių gelmes.

Bet niekad netikėjo senelis, kad jis savo ažuolines valtis pergyvens ir dabar tokioje senatvėje, reikės dar jam naują dirbtis. "Na, gal dar šiemet užteks..." galvojo ne sykį, krapštydamas pakaušį. "Gal neužmirš jau šitą žiemą manęs mirtis ir ramiai leis užmigtį man, pailsusiam šioje žemės kelionėje..."

Bet praėjo ir ta ir dar kelios žiemos, o senelis jautėsi toks pat stiprus.

— Užmiršo mane mirtis, — pagaliau tarė keltininkas vieną pavasario dieną, sėdėdamas ant putojaučio upės kranto.

— Reikia dirbtis naują valtį... Ką gali žinoti, kiek dar teks žemėje vargti?

Ir triušė senelis keltininkas visą pavasarį, naują valtį bedirbdamas. Išrinko geriausias lentas, be jokios šakelės. Pasukui obliavo, lygino į lenkė, kad laivelis būtų lengvas ir narus per bangas, kaip žuvelė nertų.

Kai pabaigė, išsmalavo dugną, padžiovinio ir nuleido į upę. Pabandė — lengvas buvo. Kaip putelė balta šokinėjo. Patenkintas savo darbu, senelis keltininkas kalbėjo:

— Na, dabar vėl ilgai galėsiu vargti. Kažin tik, koki pirmą kelevį iš anos pusės perkelti turėsiu? Gal vargšą karėvį, grįžtantį iš karo namo, kuris nieko už tai neužmokės? O gal karaliaus pasiuntinį, kuris visą sauja auginsinių padovanos?...

Taip galvojo senelis, savo naują valtį į upę nuleidęs. Apie tai galvojo ir vakare atsigulęs, kol viduryje nakties jį pabudino tolimas šauksmas anapus upės.

— Keltininke! Ei, keltininke! Uūū... Duok valtį!

Jis klausėsi nakties tyloje, pakėlęs galvą. Visada šauksmas pirmas išgirdavo šuo ir imdavo loti, pabudindamas šeimininką. Bet dabar šuo ramiai miegojo. Argi jis būtų apkurtes?

— Keltininke! Ei, keltininke! Uūū... Duok valtį! — aiškiai senelis girdėjo balsą. Pabudino pats šunį, parodė pirštu į upės pusę ir tarė:

— Na, ar negirdi?

Bet šuo abejingai pažvelgė į senelį, visai nesuprasdamas, ko jis norėjo ir ko dabar viduryje nakties atsikėlė. Jokio šauksmo jis negirdėjo.

— Apkurta jau tu, bet tavo senelio keltininko ausys dar girdi... — nusišypsojo jis ir vienas išėjo pro duris.

Dabar jis aiškiai išgirdo ir išskyrė moterišką, švelnų balsą, šaukiantį anapus upės. Nė kiek neabejodamas, kad ten jo laukė kelevė, jis atsiliepė:

— Jau, jau! Ateinu, — ir sėdęs į naują laivelį, nusiyrė per ramius upės vandenius.

Anapus upės, ant kranto sėdėjo mergaitė. Tamsiu rūbu apsisiutusi. Ji žiūrėjo į keltininką, artėjantį per upę skęstančias žvaigždes. Švelniai lyg sidabro skambesys, čėžė jo vanduo po irklais, kurie vis arčiau ir arčiau pastūmėdavo

laivelį žibančiu upės paviršiumi. Pagaliau laivelis atsirėmė į krantą, kur jo laukė paslaptingoji kelevė.

— Prašau, — ištare keltininkas. — Juk jūs mane šaukėte?

— Taip, — atsakė nepažįstamoji ir lengvai išoko į laivelį. Senelis tuo metu peržvelgė ją akimis. Keista ji jam pasirodė. Ne kelevio drabužiais buvo apsirengusi, be ryšulėlio, be lazdos ir apsiausto rankoje. Juodu, lengvu drabužiu užsimetusi, dar slaptinęs atrodė nakties šešėliuose. Bet senelis, nė žodžio nedaręs atsišūmė nuo kranto ir vėl patraukė irkalis. Upės vidury jis pirmas prakalbėjo ir pertraukė neįaukią tylą:

— Ar seniai kelionėje?

— Visą gyvenimą, — ištare tyliai nepažįstamoji mergaitė. — Keliauju ir keliauju, o kai sustoju, žmonės ašaromis apsipila, ir iš skausmo jiems širdis plyšta.

— Kodėl gi? — nustebo senelis.

— Kodėl, klausiate? — pakėlė savo baltą ledinį veidą ir liūdnai nusišypsojo. — Už tai, kad niekas manęs žemėje nemylė. Nemyli nei senas, nei jaunas, nei paukštis, nei žvėris. O visiems aš nešiu amžiną ramybę, visus išvaduoju iš skausmo ir kančių, visus raminau ir paguodžiu sulygindama karalių su vargšu, tiesų su kuprotu, stipruoli su luošu...

(Pabaiga sekančiame n-ry)

LIETUVIAI KANADOJE

Mes statome elektros jėgainę

Postage du Fort. — Trikampyje tarp Ottawos, Pembroke ir Renfrew, ant Ottawos upės kranto, statoma nauja elektros jėgainė. Čia darbas prasidėjo praėjusių metų pavasarį. Pirmiausia pastatė naujiems darbininkams barakus ir paruošė stovyklą. Per 5 mėn. stovykla buvo visai paruošta. Šiuo laiku čia yra apie 1,500 darbininkų, kurie dirba prie pylimo statymo. Statyba — valstybinė, bet perduota privačiai firmai "Pentagon", kaipio rangovui.

Gyvenimo sąlygos naujuose barakuose geros: švaru, visą laiką šitas ir šatas vanduo, apšildoma karšto oro ventiliatoriais. Vidury stovyklos yra didžiulė valgykla, kur dienos maistas kainuoja 1,25 dol. Maistas geras, gerai paruoštas, gražių mergaičių paduodamas į stalą. Be to, yra kantina, du kartus savaitėje kino, skaitykla ir kambarys su įvairiais žaidimais.

Labai palankios darbo sąlygos visiems, kas turi supratimą apie statybą. Geriau pa-

sakius, kas moka nupjauti lentą ir įkalti vinis. Jie visi gauna dolerį per valandą, o darbas, ruošiant formas cementui, didelės filosofijos nereikalauja. Mažiausia uždirbama 65 cent. per valandą. Dirbama 10 val. per dieną. Esant trumpom dienom, darbovietė apšviečiama prožektoriais. Darbas numatomas baigti už 3-4 metų.

Darbininkai daugumoje anglai ir prancūzai. Tarp jų apie 70 naujų imigrantų ir 3 lietuviai. Pirmuosius 5 mėnesius naujiesiems teko pats juodžiausias darbas, bet dabar jie jau išsidiferencijavo, ir kai kurie turi geresnius darbus ir aukštesnį atlyginimą nei kanadiečiai. Naujieji imigrantai čia dirba jau 9-tas mėn. ir turi labai gerą darbininkų vardą. Sugyvenimas labai geras ir jokių incidentų neįvyko.

Bet kokia tautinė-kultūrinė veikla, esant tik 3 lietuviams, neįmanoma. Esant gerom darbo sąlygoms daugumas žada pasilikti ir po sutarties baigimo. Vytas.

Margos Hamiltono lietuvių žinios

— Šiuo metu Hamiltone ir jo apylinkėse yra per 500 lietuvių. Nors nemažas tas skaičius, bet reikia apgailestauti, kad trūksta didesnės kultūrinės veiklos.

— Gautoji iš vyskupijos sena ir nenaudojama bažnyčia kun. Tadarauko ir vietinių lietuvių iniciatyva baigta galutinai remontuoti. Remonto darbus padarė patys lietuviai atliekamam nuo savo darbo laiku. Buvo surinkta nemaža aukų: "Steel Company" paaukojo 1000 dolerių. Joje dirba nemažai ir lietuvių. Po bažnyčia baigiama ruošti parapijos salė.

— Jau keletą kartų viešai pasirodęs, veikia ir toliau bendras lietuvių choras. Tas choras gieda ir per pamaldas bažnyčioje. Choro vadovauja ja p. Babeckas.

— Parapijos komitetas iš kuklių savo lėšų šelpia ir nelaimę patekusius lietuvius. Tos lėšos reikalingos jau yra

išleista 400 dolerių. Daug lietuvių, parapijos komiteto rūpesčiu, gavo darbo. Tai tikrai gražus pavyzdys ir kitiems.

— Hamiltono lietuvių jaunimo klubas, sausio mėn. 15 d. lenkų salėje surengė šokių vakarą. Atsilankė didelis skaičius lietuvių, taip pat ir iš tolimesnių vietų. Buvo ir kukli pramogėlė, kuri paliko gražaus įspūdžio. Nors turime nemažai meno jėgų, bet jos neveiklios. Reikia tikėtis, kad mūsų meno jėgos ateityje pasirodys.

— Nors Hamiltonas yra ir nemečias pramonės centras, bet šiuo metu yra sunku gauti darbo. Atvykę iš kitur lietuviai, išbūna dvi, tris ir daugiau savaitių, kol suranda sau darbo. Todėl patartina būtų norintiems atvykti gyventi į Hamiltoną, pirmiau surasti darbą, o paskui persikelti gyventi. Vc. J.

KLT Val d'Or skyriaus susirinkimas

Sausio mėn. 16 d. įvyko visuotinis KLT Val d'Or skyriaus narių susirinkimas, kurį atidarė S. Bakšys ir trumpai pasveikino naujai atvykusius tautiečius. Po to susirinkimą vesti buvo išrinktas p. Astravas, o sekr. p. Žulys. Inž. V. Pakalniškis, paminėjęmii a.a. buvusio Lietuvos Prezidento A. Smetonos, skaitė paskaitą: nupasakojo jo trumpą biografiją ir kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės.

A. Pulkauninkas toliau padarė išsamią Kanados lietuvių organizacinio gyvenimo ir sk. veiklos apžvalgą. Paliesdamas numatomą KLT skyrių atstovų ir Kanados lietuvių organizacijų atstovų suvažiavimą, pabrėžė, kad KLT Centro Taryba turi didelį ir sunkų uždavinį suorganizuoti visus Kanados lietuvius.

P. Šurkus perskaitė reviz. komisijos aktą: per 1948 m. antrą pusmetį skyrius turėjo pajamų 2,576 dol 68 ct. ir išlaidų per tą patį laiką 2,031 dol 99 ct. 1949 m. sausio 1 d. liko skyriaus kasoje 544 dol. 69 ct.

Toliau slaptu balsavimu į skvriaus valdybą išrinkti: A. Pulkauninkas — pirmininku, E. Rimaitė-Bakevičienė — vicep., J. Žulys — sekr., J. Rutkauskas — izd., inž. V. Pakalniškis — kultūros reikálams. Revizijos komisijon iš-

rinkti: p. Žulys, p. Mišius, p. Kirstukas.

Nuspręsta š. metų I pusmetį išvystyti lėšų rinkimą tremtinių šelpimui (ligonių ir moksleivių), o Tautos Fondui sustiprintą vajų nukelti į II pusmetį.

Baigdamas susirinkimą buvęs valdybos pirmininkas St. Bakšys palinkėjo naujai valdybai dar didesnės energijos mūsų organizacinėje veikloje ir kovoje dėl Lietuvos laisvės. Susirinkime dalyvavo iš 100 narių—60. Susirinkimas baigtas Tautos Himnu.

1949 m. sausio mėn. 1 d. Val d'Ore buvo 193 tautiečiai. Sk. St.

SUSIZEIDĖ ST. CATHARINES KLT SKYR. PIRM.

St. Catharines, Ont. Vytautas Kriščiūnas 14 d. grįžo iš darbo kompanijos sunkvežimiu, kuris susidūrė su kitu sunkvežimiu. Vytautui Kriščiūnui buvo pramušta kakta prie pat kairiosios akies. Iš nelaimės vietos jis buvo nuvežtas pas gydytoją. Šiuo metu jis gydosi namie ir tikisi greitai laiku pradėti dirbti.

Kaip bendro likimo brolį ir energingą skyriaus pirmininką visi jo bičiuliai užpaučia ir linki greitai pasveikti.

V. Venckus.

BAIGĖ DARBO SUTARTĮ

St. Catharines, Ont. Pereitais metais atvykę į spyžo gaminių liejyklą 17 lietuvių šiomis dienomis baigė darbo sutartį. Kad ir sunkios darbo sąlygos šioj imonėj tačiau daugumas baigusį sutartis pasilieka dirbti toliau, nes žiemos metu sunku gauti papraščiausių darbą. Kai kas, apleidęs darbovietę, turėjo daug vargo kol gavo kokį nors darbėlį. O kai kas ir iki šiol tebevarsto imonių duris. Todėl daugumas sako: — lauksime kol saulutė nusišypsos pavasariškai, o tuomet...

V. Venckus.

TEL. KE 3881

G. G. J.

DAŽOM IR DEKORUOJAM KRAUTUVES,

restoranus, viešbučius ir namus. Darom iškasbas reklamas ir užrašus ir atliekam namų remonto darbus iš vidaus ir lauko.

Darbą imame ir už Toronto ribų.

1414 DUNDAS STREET W TORONTO, Ont.

TAUTIEČIAI — BENDRA DARBIAI !

Iš visų vietovių, kuriose gyvena ir dirba nors vienas lietuvis, labai prašome rašyti "Nepriklausomai Lietuvai". Rašykite taip, kaip mokate

TEL. VI.6373

6668 DeLorimier Ave. Montreal, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

GENERAL INSURANCE VISOKIAUSIA APDRAUDA

Teikiu sąžiningą patarnavimą visose Apdraudos srityse

Pildau valdiškas blankas, darau raštų ir dokumentų vertimus ir t.t.

Valandos: Pirm. ir ketvirt. vakarais nuo 7.00 iki 10.00 ir pagal susitarimą.

Maistas i Europa per VIENA SAVAITĖ SAFE

SAVE A FRIEND IN EUROPE, Inc.

Montrealo skyrius — 1410 Stanley Street, Montreal, P.Q., Canada. — Tel. BE 4506.

Kaip veikia SAFE? Už kiekvienus \$10.05 kuriuos prisiųsite, SAFE pasiųs jums vieną Skulbos Orderį. Jame jus įrašysite siuntinio gavėjo vardą ir adresą ir pasiųsite oro paštu į Europą. Gavėjas jį pasieks per vieną savaitę ar greičiau. Orderio gavėjas kreipsis į vieną iš Paskirstymo Centrų Vokietijoje, kurie surašyti antroje orderio pusėje, ir jam tuojau pat bus išduotas SAFE pakietas. Jeigu gavėjas pats negali nuvykti į Paskirstymo Centrą, jis gali įgalioti kitą, padėdamas savo parašą antroje orderio pusėje. Be visiems gerai žinomo standartinio siuntinio 21 sv. už \$10.05, mes turime sandėliuose Vokietijoje ir Austrijoje siuntinius po

- 1) 11 sv. rafinuoto cukraus už.....\$ 2.45
- 2) 16½ sv. grynų taukų už.....\$11.40

Užsakydami visada nurodykite zoną

SAFE maisto siuntiniai jau ten vietoje ir laukia jūsų užsakymų! Apie šimtą Paskirstymo Centrų Vokietijoje! Rašykite sekantį užsakymą (angliškai arba vokiškai):

SAFE, Inc., 1410 Stanley St., Room 920, Montreal, Q., Canada—Phone: BE 4506.

Enclosed is ☐ Money Order for Dollars (\$.....) for which please send me Speed Vouchers at \$10.05 each, subject to usual SAFE conditions.

Please print YOUR name and address

NAME

STREET AND NUMBER

CITY AND STATE

DO NOT WRITE HERE

Please check Country and Zone below:

☐ AUSTRIA - ALL ZONES

GERMANY

☐ BERLIN (all sectors)

☐ AMERICAN ZONE

☐ BRITISH ZONE

☐ FRENCH ZONE

Or print name of City and Country here

☐

Palaikome tėvynės papročius

St. Catharines kolonijos lietuviai Kalėdų šventės atžymėjo bendru Kūčių stalų. Kadangi didesnės patalpos nebuvo galima gauti, tai Kūčios buvo suruoštos viename mažame lietuvių namelyje, kuriame vargais negalais tilpo 40 žmonių.

Kūčių vakarienė atidaryta bendra malda, vadovaujant svečiui iš Kennenbuk Port, JA V. Tėvui Pranciškonui M. Stepaičiui o.f.m. Vakarienes metu buvo sugiedota kalėdinų giesmių. Sveikinimo žodį tarė Tėvas M. Stepaitis ir KL T skyriaus pirm. V. Krisčiūnas. Vakariene buvo užbaigta sugiedant Tautos Himną.

Didelė padėka atitenka gerb. Stepaičiui kuris, nepabūgęs didelės kelionės, savo atsilankymu St. Catharines lietuviams suteikė progos gimtu žodžiu atlikti išpažintį ir išklaisyti pamaldų. Taip pat didelė padėka atitenka Kūčių rengėjams ir šeimininkėms: Vyt. Krisčiūnui, A. Kuraičiui, J. Kazragiui, P. Prankienei, V. Mickevičiūtei, J. Šlepety-

tei, M. Miškenytei ir L. Velioniškytei. Vacius Venckus.

600 BEDARBIŲ

St. Catharines, Ont. — Nesant kai kurių fabrikų gaminiams rinkos — daug darbininkų atleidžiama iš darbo. Nuo 1948 metų gruodžio m. vidurio iki šio laiko Unemployment Insurance Commission yra užregistruota iki šešių šimtų bedarbių.

V. V.-kus.

LIETUVIAI LANKO KURSUS

St. Catharines, Ont. Prie aukštosios St. Catharines mokyklos veikia įvairių specialybių vakariniai kursai, jų tarpe ir anglų kalbos. Kursus lanko per trisdešimt lietuvių. Įdomu, kad kalbos kursų lanko ir tokie asmenys, kurie Kanadoje jau yra išgyvenę po 20-30 metų, bet vos vieną kitą žodį supranta angliškai.

Be kalbos kursų, keletas lietuvių lanko ir kitų specialybių kursus: mašinistų, mechanikų ir kt. V. Venckus.

DĖMESIO!

Didelis mažų ir didelių TABAKO UKIU PASIRINKIMAS

Delhi-Simcoe, Ont., apylinkėse. Lengvas išsimokėjimas. Kas norite įsigyti vertingus tabako ūkius, kreipkitės ar rašykite:

I. W. KOCIUK
Real Estate Broker
James St., Delhi, Ont.
— Kalbame lietuviškai. —

Yra tvarka darancios istaigos

Perskaitęs "NL" gerb. Tautiečio diskusinį straipsnį "Ar tikrai ne par daug?", sumaniau pareikšti savo nuomonę.

Minimam straipsny Tautietis skundžiasi kai kuriais naujai atvykusiais lietuviais, kad jie per daug vartoja svaiginamųjų gėrųjų ir išigėrę viešose vietose netaktiškai elgiasi. Dėl to Tautietis klausia "kaip nuo to blogo apsisaugoti?" Bet čia pat jis pats į savo klausimą atsako pasiūlymu imtis griežtų, realių ir praktiškų priemonių: viešo įspėjimo, skelbimo jų pavardžių spauroje ir izoliavimo iš išeivių tarpo.

Atrodo, kad Tautietis su įstatymais visai dar nesusipažinęs. Tokių "griežtų" priemonių galima buvo griebtis tik DP stovyklose Vokietijoje, bet ne Kanadoje.

Kad girtuoklių pavardės būtų skelbiamos bent kokiam laikrašty, tai man dar neteko skaityti ar girdėti. Tai būtų Tautiečio naujas išmislas. Viešas papeikimas taip pat čia nieko nereiškia. Visose tautose ir tarp įvairaus luomo žmonių yra taip vadinamų alkoholikų, į kuriuos niekas jokio dėmesio nekreipia. Jei alkoholio paveiktas žmogus įvykdo nusikaltimą, tai jį sutvarko policija ir teismas, o jei žmogus išigėręs tik "paplavinėja", tai iš to belieka tik pasijuokti.

Į tai aš žiūriu kaip į atskiro individo ydą. Blogu elgesiu asmuo daro gėdą ir nuostolį tik sau pačiam. Tai nėra nusikaltimas ar žeminimas lietuvių vardo. Pagaliau, keli "latrai" juk neatstovauja lietuvių bendruomenės.

Galų gale, man neaišku, kodėl Tautietis šią ydą primeta tik naujai atvykusiems lietuviams? Atrodo, kad Tautietis mano, jog senieji lietuviai alkoholinių gėrimų vengia net pauostyti? Kiek žinau, išgeria ir išsišokimų pridaro ir tie ir tie. Neklysiu sakydamas, kad naujieji lietuviai net mažiau geria, nes niekas iš naujai atvažiavusių lietuvių neuždirba pakankamai dang, kad galėtų dažnai gerti.

Be to, Tautietis dar vieną blogybę išskėlė, tai naujai atvykusių lietuvių įsiskolinimą firmoms ir pabėgimą, pekeičiant gyv. vietą. Čia irgi tik paskiro asmens nusikaltimas, o ne visos lietuvių bendruomenės. Anksčiau ar vėliau tokie bus sugaudyti ir atatinkamai nubausti. Kanados policija žino, kaip tvarkyti girtuoklius ir apgavikus. Palikim tą pareigą jai ir toliau vykdyti. Nesišokim tvarkyti tai, į ką neturime teisės. Mes visi esame įsijungę į bendrą Kanados gyvenimą ir bent kokiems nusikaltimams mums yra taikomi atatinkami įstatymai ir bausmės.

Morris Capkau.

PADEKOS

Tebūna mums leista, per šį laikraštį, pareikšti mūsų viešą ir nuosirdžiausią padėką Ponaiui Anastazijai Stankienei už visus vargus ir rūpesčius turėtus besirūpinant mūsų atvažiavimu į Kanadą. Nebūdami nei giminės, nei iš ankščiau pažįstami, Ponios A. Stankienės asmeny mes suradom tikrą motinišką globą kaip besirūpinant mūsų kelionės reikais, taip ir mums atvažiavus Kanadon. Te Viešpats Dievas atlygina Jai už tai savo malonėmis!

Būtume neteisūs, jei šioje vietoje nepareikštume savo geriausių padėkos jausmų Ponui Pranui Skruibiui, kuris taip daug prisidėjo prie mūsų atvažiavimo Kanadon.

Joana ir Steponas Kęsgailos.

Kanados Lietuvių Centro Tarybai padėką už siuntinius prisiuntę šie asmenys: Baltijos universiteto Pinneberge, Vokietijoje, prof. Vaclovas Biržiška; Juozas ir Pelagija Savickai iš Dillingeno, Vokietijos; Valė Kazirskienė iš Oldenburgo, Vokietijoje; B. Vokietaitytė, iš Pc IRO Sanatorijos, Salzburg - Parsch, Austrijoje; Jonas Žilys, iš Dillingeno; prof. Jonas Puzinas, iš Pinnebergo, Baltijos universiteto.

— Geriausi š.m. Italijos stalo tenistai yra: 1. Cucelli, 2. del Bello, 3. Canapele ir Sada.

— Buvęs Wimbledono teniso turnyro laimėtojas prancūzas Ivon Petra yra kviečiamas treneriu viename New Yorko klube.

— Berlyne, Post aikštyne, įvyko futbolo rungtynės tarp iškiliausių Rytų Vokietijos klubų Berlyno Wilmsdorf ir Dreseno Friedrichstadt, kurias laimėjo berlyniečiai 2:1.

— Gruodžio 19 d. Flensburge, pirmą kartą po karo įvyko rankinio rungtynės tarp Vokietijos ir Švedijos studentų rinkinių. Laimėjo vokiečiai studentai 11:10.

— Highbury (London) stadione 50.000 anglų sekė futbolo revanšo rungtynes su šveicariais, kurie prieš tai buvo nugalėję anglus. Šias rungtynes anglai laimėjo santykiu 6:0.

— JAV pirmą kartą po karo buvo avio modelių varžybos. Wackefield taurę laimėjo anglas Chestertos, kurio modelis iš trijų skridimų ore išsilaikė 8:27,3 min.

— Anglijoje pasibaigė futbolo pirmenybių I ratas. Derby County pirmąją turėjo užleisti Newscastel United, kuris surinko 31 t. Antroje vietoje — D. County ir 3 v. Portsmouth. Šveicarijoje pirmąją Lugano su 20:4 t., 2 v. Lusanne su 17:7 ir 3 v. Belinzona su 14:10 taškų. Italijoje pirmąją FC Torino, Vengrijoje Ferencvarosz. Lenkijos š.m. meisteriu tapo Krokuvos Cracovia, papildomose rungtynėse įveikusi Wislą 3:1.

IS SKAUTU GYVENIMO

L. S. S. SKAUCIU ORGANIZACIJOS VADIJOS ATSISAUKIMAS

1948 suaktyviniai - tautiniai metai, kaip ir visos lietuviškos bendruomenės tremtyje, taip ir mūsų svajonių ir vilčių grįžti į laisvą tėvynę neįvykdė.

Daug iš mūsų sesių jau yra dar toliau nukilusių nuo tėvynės krantų į saugesnius, laisvus demokratinius kraštus. Dabar viena po kitos, likimo rankos vedamos, palieka vis mažėjančius savo būrius ir retėjančias vadovybę eiles. Nėra dienos, kad iš bet kurio skautiško vieneto neatskiltų viena ar kelios sesės. Mes jas išleidžiame skaudamomis širdimis ir kartužiaugdamosios, kad jos išvykdamos perkelia ir mūsų veiklą. Mes likusios glaudžiamės, kad išlygintume išvykusių paliktas spragas ir matome, kad gyvename organizacijos besibaigiantį tremties laikotarpį. Matome, kad netrukus ateis laikas, kada turėsime organizacinę veiklą tremtyje baigti ir organizaciją, kap DP skaučių, likviduoti.

Lietuvių skaučių organizacija neturi baigti su mūsų išsikelimu iš Vokietijos. Jeigu taip atsitiktų, būtų lietuviškam organizac. gyvenimui ir jaunomenei tautiniui ir pasauliniui atveju padaryta didelė žala. Todėl ji turi, čia užsidačius, iškilti tuose kraštuose,

kur Jūs įsikūrėte ar įsikursite ir tenai vystyti savo veiklą.

Mums labai sunku dėl jums žinomų priežasčių su kiekviena iš Jūsų susiršti. Daugelio net neturime adresų. Todėl prašome jaustis išpareigojusiomis organizuotis. Kur yra susispietusių daugiau skaučių, prašome įkurti to krašto skaučių centrą. Apie jo įkūrimą ir kitus vienetus — skiltis, draugoves, būrelius — prašome mums pranešti, kad galėtume su Jumis palaikyti ryšį ir Jus pristatyti to krašto skaučių organizacijai, kad atvykusios žinotų, kur užsiregistruoti.

Manome, kad šiam labai svarbiui reikalui sesės ištaikysite nors truputį laiko ir perimsite iš mūsų L.S.S. Skaučių organizacijos ateitį, jos papročius, tradicijas ir būdą.

Laukiame Jūsų greito ir jautraus reagavimo ir

Budime

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė

..Vyriausia Skautininkė. ..

SKAUTŲ DĖMESIUI

Sausio 30 d. (sekmadienį) 2 val. po pietų įvyksta steigiamasis Montrealo lietuvių skautų Vyčių susirinkimas, Vytauto Did. klubo patalpose (2159 St. Catherine E.) Buvę skautai Vyčiai ar norį jais būti maloniai kviečiami dalyvauti.

Iniciatoriai.

Ką rašo kiti

"MINTIS": (Vokietija) "gruodžio mėn. 2 d. uždaryta Apaštališkojo Sosto Delegatūros įstaiga lietuviams Vokietijoje ir Austrijoje, iki šiol sėkmingai veikusi Kirheim-Teck miestelyje. Tuo pačiu patvarkymu visi tremtiniai kunigai pavedami vietos ordinarijų globai. Visos šv. Sosto per delegatūrą tremtiniais kunigams suteiktos teisės, lengvatos ir įgaliojimai atšaukiami. Kunigai patys turi pasirūpinti tokių įgaliojimų gauti iš vietos vokiečių klebonų. Stovyklos kapelionų antspaudos, štampai ir blankos įsakyta nedelsiant sunaikinti. Iki šiol Delegatūros įstaigai sėkmingai ir garbingai vadovavę visų tikinčiųjų gerbiama ir mylimas kanauninkas Feliksas Kapočius iš pareigų atleistas. Atleisti ir visi kiti delegatūros bendradarbiai".

"ŽINIOS": (Brazilija) "Kadangi Brazilija Lietuvos padėtį skaito tik laikina — okupacine padėtimi ir Lietuvos konsulas S. Paulyje dalyvauja viešose priėmimuose kartu su laisvų valstybių konsulais, Gubernatūra įsigijo

Lietuvos Himno plokštelę ir gaidas orkestrui. Dabar iškilmių dienomis Campos Eliseos skambės ir "Lietuva Tėvynė mūsų"...

"DRAUGAS" (JAV): "Amerikos žmonės nemurmėdami tuos didelius mokesčius valstybei moka. Jie puikiai šįandien nusimano, kad reikia, ir tai greitai reikia, sustiprinti krašto mlitarinis pajėgumas, kad reikale atlaikytų Maskvos diriguojamą komunistų puolimą. Jie žino ir tą, kad reikia vesti ir "šaltąjį karą" su Maskva ir tą karą laimėti, nes jei rusams pavyktų pasigrobtį visą Europą ir kitus kontinentus, tada ir Amerikai susidarytų dideli sunkumai atsilaikyti komunizmui".

"NAUJIENOS" (JAV): "Dvylika komunistų, kurie bandė išsisukti nuo atsakomybės, yra kaltinami tuo, kad jie darė sąmokslą nuversti šios šalies valdžią jėga ir smurtu. Tai bus viena svarbiausių bylų, kokių iki šiol yra buvę Jungtinių Valstybių teismuose".

CRANK GRINDING CYLINDER BORING
J. Ambrasas — L. Rugienius

MONTREAL MOTOR REBUILDERS

AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS
MOTORS REBUILT & EXCHANGED

585, Prefontaine St. FRontenac 0879
corner St. Catherine

TIK IS KANADOS SIUNCIAMI GERIAUSI MAISTO PRODUKTAI PADEKIME BADAUJANCIAM TREMTINIUI GERIAUSIAI JUMS PATARNAUS VALDŽIOJE REGISTRUOTA B-VĖ "HELP"

HELP priima maisto siuntinių užsakymus į visas Vakarų Europos valstybes, išskiriant USSR kontroliuojamas.

HELP patarnauja Kanados ir J.A. Valstijų žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivininkystės keliu.

HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui; kiekvienatveju persiunčia Tamstai pakvituotą orderį.

SIUSKITE LAISKA SU UZSAKYMU SIANDIEN:

(Pageidaujama, kad pavardės ir antrašai būtų parašyti aiškiai, drąsiai, su klaidingai paduotus antrašus HELP neatsakys.)

HELP Reg'd P.O. Box 777 Place D'Armes,
MONTREAL 1, QUE., CANADA.

SIUNTINYS Nr. 1

fik \$10.00

(su įpakavimu 20 svarų)

5 svarai kiaulinių TAUKŲ

2 svarai KAVOS (pupelių)

5 svarai CUKRAUS

2 svarai kenuotos MESOS

1 svaras GRIETINĖS

1 svaras RYZIŲ

1 svaras KAKAVOS.

SIUNTINYS Nr. 2

Tik \$6.00

(su įpakavimu 10 sv.)

4 sv. KIAUL. TAUKŲ

1 sv. KAVOS pupelių

1 sv. MESOS

1 sv. CUKRAUS

1 sv. KAKAVOS

SIUNTINYS Nr. 3 Tik \$6

8 sv. kiaul. TAUKŲ

SIUNTINYS Nr. 4 Tik \$7.

2 sv. ARBATOS

4 sv. KIAUL. TAUKŲ

1 sv. MESOS

3 gab. TUAL. MUILO

DĖL LIET.-ANGL. ŽODYNO

Gerb. tautiečiams Kanadoje pranešu, kad V. Pėteraičio liet.-angl. žodyno, apimančio per 30.000 lietuviškų žodžių, kaina \$5 (ne \$6, kaip per nesusipratimą buvo paskelbta).

Be to, maloniai prašau gerb. prenumeratorius po užsakymo kiek palaukti, nes, pasirodo, žodyno siuntos iš Vokietijos dažnai ilgiau užtrunka, negu numatoma.

Ieva Pėteraitytė,

47 Cote St. Catherine Road, Montreal, Que.

POVILAS UŽBALIS, lietuvis radiotechnikas

Taisau ir parduodu pagal užsakymą įvairių firmų radio aparatus. Darbas atliekamas greitai, garantuotai ir žemesnėmis kainomis.

Kreiptis darbo dienomis nuo 6 iki 9 val. vakarais adresu:

101 Marchmount Rd., Toronto, Ont., Telef. LO 6480.

Lietuviai-ės, atlankykite

Lietuviska Svetaine

633 CHURCH AVE., VE RDUN, MONTREAL
TEL. TR 0141

Lietuviškam stiliuje naujai išremontuotos patalpos, geras patarnavimas, įvairūs valgiai ir gėrimai. Savininkai: M. ŠUKYS ir P. NIAURA.

2830 ALLARD ST.,
Montreal 20.

Tel. TRenmore 1135

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems "Drex", kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaishome rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučeliūnas J. Matulaitis A. Majauskas

Jei Jums reikalingas elektrinis darbas šaukite

Virball Electric, Reg'd

TEL. DO. 3655

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas garantuotas — Greitas patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: STASYS VIRBALAS, TEL. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

PAIEŠKOJIMAI

— Jonas Verbyla, kilęs iš Vidgirių kaimo, ieško Milerio Juozo, vedusio Petronėlę Laukaitę, iš Grajauskų kaimo, atvykusio Kanadon 1927 m. Atsiliepti adresu: Antanas Vengraitis, P. O. Box 116, Rolphoton, Ont.

— Maikis Laurinaitis, gyv. 2385 Robert Street, Montreal, ieško Kėkšto Stasio, kilusio iš Anykščių miest., atvykusio į Kanadą praėjusiais metais.

— Antanas Šakenis, kilęs iš Dumbliūnų km., Vabalninko val., Biržų ap., gyvenantis Selingenstadt bei Wuerzburg, 13 a, DP Camp, USA Zone, Germany, ieško Marcelino Grigaliūno, gyvenusio Jesuiliškių km., Vabalninko val., Biržų ap., išvykusio į Kanadą 1927 m.

— Juozas Traskauskas, iš Vokietijos, per Raud Kryžių, ieško Vinco Asmono, siuvėjo, gimusio apie 1885 metus, Jurgelių kaime, Vilkaviškio apskrityje ir apie 1913 metus emigravusio Kanadon. Rašyti: The Canadian Red Cross Society, 2035 Guy St., Montreal 25, Que.

— Jonas Žydavičius, gyv. 23 Uchte, Kr. Nienburg, Lager "Vytis", Germany, Br. Zone, prašo atsiliepti Vaclovą Vaitkų, buv. Kauno Miškų Urėdo pav., dabar gyv. Kanadoje.

— Edvardas Vembrė, gyv. 135 Coleman St., Whitmore Reans, Wolverhampton, England, ieško Rapolo Pališaičio, atvykusio Kanadon 1948 m. apie liepos mėn. iš Vokietijos, kurioje gyveno Hersfeld Krieg Schule Lit. DP Camp, kilusio iš Lietuvos Panevėžio ap., Rozalimo val.

LIETUVIŲ VAIKAI POILSIAUJA ŠVEICARIJOJE

Lapkričio mėnesį į Šveicariją buvo įleisti iš Vokietijos lietuvių vaikai poilsio. Juos globojo Caritas organizacija. Jie buvo išskirstyti į šeimas, kurios jais rūpinosi. Daugelio šeimų atsiliepimai yra labai geri, nes jos sako, kad ir ateityje jos norėsiančios priimti tikrai lietuviukus.

KANADA PRIPAŽISTA PABALTIO GAILESTINGASIAS SESERIS

Plečiant medicininę pagalbą, Kanada susiduria su dideliu med. gail. seserų trūkumu. Tai, gal, ir bus ta priežastis, kuri padėjo pasiekti pirmųjų rezultatų pabaltiečių gail. seserų diplomų pripažinimo klausimu. Dabar Kanada pripažįsta pabaltiečių gail. seserų diplomus ir, po vieno metų darbo gail. seserų padėjėjomis, jos gali būti priimtos į Kanados gail. seserų sąjungą.

Formalumai kiekvienoje provincijoje kiek skirtingi. Ontario provincijoje reikia rašyti gail. seserų centraliniam biurui: Director of Nurses Registration, Miss Edith R. Dick, Reg N.,

455 Spadina Ave., Toronto, Ont. Pridedant diplomo nuorašą arba fotokopiją ir trumpą aprašymą anksčiau toje srityje dirbto darbo, reikia taip pat pažymėti, kur ir kiek laiko dirbta Kanadoje.

"Atbalss".

GAUTI LAISKAI

"NL" redakcijoje yra laiskai: Edvardui Sadauskui, Liudvikai Paliunaitei, Magdalenai Gustaitei-Kurienei, Ramonui Vaboliui, Martynui Avelui, Stasiui Jakubauskui, Rapolui Pališaičiui, St. Sibičiui, Vytautui Babeckui, Buiniui Adomui ir Montrealo Vyčių kuopai (knygos iš Vokietijos).

Lietuvis batsiuvis Toronte

Pardavinėju naujus ir taisau senus batus. Lietuviams papigintos kainos!

J. ASTRAUSKAS,
1414 Dundas St. W.
TORONTO.
Telef. KE 3881.

Užsuk pailsėti ir paragauti šalto alaus į

- - MAPLE LEAF - -

670 CRAIG ST. West, MONTREAL, TEL. PL 0394

Lietuvių salūnas, alus, užkandžiai. Naujai atremontuotos patalpos.

Savininkai: Kazys KARPUS ir Aleksas NORIS.

Z. Valinskas ir T. Balnius

LIETUVIAI SIUVEJAI

Priimame vyrų rūbų užsakymus iš savos ir klientų medžiagos. Darbas atliekamas pagal Europos ir Kanados madas, švariai ir sąžiningai.

Kreiptis darbo dienomis nuo 7 val. vak., šeštadieniais nuo 9 val. ryto.

6754 — 3rd Ave., ROSEMOUNT, Montreal 36, P.Q.
TELEF. GR 4765.

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

1918 Frontenac, Montreal

TEL. FA 0209

Neužmiršk Padėti Tremtiniui!

AID OVERSEAS, INC., 4851 S. ASHLAND AVE., CHICAGO 9, ILL.
TEL. YARDS 7-1121

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Jei adresas nesurandamas, pinigai grąžinami. Pristatymas trunka tarp 14-18 dienų. Užsakydami aiškiai parašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir jo kainą. Aid Overseas, Inc. maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

Siuntinys Nr. 1 — \$7.60
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. salami dešros
2 sv. (be 2 oz.) ken. bekon.
1 dėžutė (400 gr) margar.

Siuntinys Nr. 3 — \$7.20
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 5 — \$5.50
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

Siuntinys Nr. 8 — \$2.95
4½ sv. cukraus
5½ sv. kvietinių miltų

Siuntinys Nr. 10 — \$6.80
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. pupelių kavos
1 sv. šokolado

SIUNTINYS Nr. 12 — \$5.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
3 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 14 — \$6.40
2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19 — \$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 21 — \$6.70
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. pupelių kavos

1 sv. šokolado
14 oz. kondens. pieno.
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 23 — \$6.40
5 sv. rūkytų lašinių
5 sv. pupelių kavos

Siuntinys Nr. 24 — \$11.80
5 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
5 sv. pupelių kavos
2 sv. marmelado
2 sv. sūrio 40% riebumo

EXTRA TAUKAI
Siuntinys Nr. 25
A. 8 sv. grynų kiaulinių taukų \$4.75

B. 12 sv. grynų kiaulinių taukų \$6.00
C. 15 sv. grynų kiaulinių taukų \$7.25

(Tik į Vokietijos US ir Br. zonas, ir eina apie 4 savaites).

R Ū B A I

A. Vyriškas kostiumas

3½ jardų vilnonės medžiagos su visais priedais (100% Virginijos vilna) .. \$ 23.95

B. Moteriškas kostiumas

2¾ jardų vilnonės medžiagos su visais priedais (100% Virginijos vilna) .. \$ 21.95

Montreal

VYTAUTO KLUBE BUS KOMEDIJA

Šį šeštadienį, sausio 29 d. 6 valandą vakaro DLK Vytauto klube — 2159 St. Catherine — bus vaidinama komedija "JONAS BŪTINOJE TARNYBOJE". Stato KLCT Meno sekcija, režisuoja R. Simonūškis.

Po spektaklio bus ŠOKIAI, grojant dideliu DŽAZO orkestrui. Šokių pabaiga 1 val. nakties. Visi montrealiečiai maloniai prašomi skaitlingai dalyvauti.

DLK VYTAUTO KLUBAS VEIKIA

Sausio 16 d. klubo patalpose įvyko eilinis šėrininkų susirinkimas. Be einamųjų reikalų, buvo svarstomas ir klubo choro įsteigimo klausimas. Tiek senųjų šėrininkų, čia augęs jaunimas, tiek naujai atvykęs šį nutarimą mieliai sveikina ir džiaugiasi. Jie sako: turime nemažą jaunimo, turime patyrusį choro vedėją P. Bielevičių, dabar turėsime nemokamą salę ir sceną.

Reikia tikėtis, kad šis meninis vienetas išaugs į stiprų ir pajėgų Vytauto klubo jaunimo centrą, kuris tikrai taps laidu suartėjimui čia augusio ir naujai atvykusio jaunimo. Kiek sunkokas pradinis lėšų klausimas, bet ir čia Vytauto klubo bordo-direktoriai numatė mėnesiui skirti smulkios išlaidoms po 25 dol. Šis nutarimas eis per senųjų garbingų šėrininkų balsavimus. Atrodo, kad senieji lietuviai reikalą pilnai supras ir numatomus 25 dol. mėnesiui pasiskirs.

Sėkmės Vytauto Didžiojo Klubui, sėkmės naujam jaunimo susiorganizavimui. Be abejo, neseniai atvykęs jaunimas šį reikalą visokeriopa remis ir mieliai bendradarbiaus su čia gimusiu ir augusiu jaunimu. Klubietis.

Pasisekė „Aušros Sūnų“ spektaklis

Montrealas, turįs apie 7000 lietuvių, visą laiką gaivina savo lietuvišką dvasią. Viena iš gaivinančiųjų sričių buvo ir yra teatras, kokio beveik nežino kanadiečiai.

Prieš kelis metus "Aušros sūnų" statė LDK Vytauto klubas. Sausio 23 d. juos pastatė KLCT Meno sekcija, vadovaujama St. Barausko. Nėlengvas jos darbas — ir patalpos, ir pasiruošimo, ir medžiaginių priemonių atžvilgiu. Visi vaidintojai užimti nuolatiniu darbu, kuris nedaug bepaliakos repeticijos laiko, nutraukiamo nuo būtinųjų poilsio. Nėlengva jiems susirinkti iš įvairių miesto dalių repeticijoms. O vis dėlto jų labai daug ir gražiai nudiirbta. "Aušros sūnų" spektaklis buvo įtikinantis, ryškus scenine tikrove.

Jeigu profesionali vaidyba dažnai parodo ir pastatymo, ir režisūros, ir vaidybos spragų, tai nenuostabu, kad jų buvo šio vaidintojų būrelis, kuris atliekamą nuo sunkaus darbo laiką tam aukojo, ir pastatyme ir vaidinime. Tačiau svarbu,

Naujas "Nepriklausomos Lietuvos" Administratorius

P. Rudinskui sausio 23 dieną pasitraukus iš "Nepriklausomos Lietuvos" administratoriaus pareigų, nuo tos dienos administratoriaus pareigas perėmė Gediminas Rukšėnas.

Į Kanadą atvyksta dirig. Br. Jonušas

Montreale gauta žinių, kad žinomasis dirigentas muz. Br. Jonušas, ligšiol vadovavęs Hlanau lietuvių meno ansambliui, atvyksta į Kanadą, gavęs siuvėjo sutartį.

Vilesaliečiai laukia anglų kalbos kursų

Ville Lasalle gyvenantieji lietuviai ligšiol anglų kalbos kursus turėjo lankyti toli mieste, kas iš jų reikalavo labai daug laiko (ilgoms kelionėms). Dabar susidarė jau apie 20 asmenų grupė, kuri nori kursus perkelti į Ville Lasalle. Yra duomenų, kad kursai bus ir čia. Tokiu atveju kursantų būtų dar daugiau, nes kai kas jų nelanko tikrai todėl, kad jie per toli. (dp).

Judėjimo nelaimės Montreale

1948 metais Montreale mieste įvyko 9.031 judėjimo nelaimingų atsitikimų, kurių metu buvo užmušta 120 asmenų. (mc).

Mokytojų streikas Montreale pasibaigė

Katalikiškų Montreale mokyklų mokytojų streikas, trukęs apie savaitę laiko, pasibaigė. Švietimo komisija visus mokytojų reikalavimus patenkinusi, — taigi, mokytojai streiką laimėjo. (dp).

Neleiskime tremtiniui palūžti išvakarėse atvykimo į mūsų laisvės kraštą, sušaukime jį ir aukokime. Auką siųsti neatidėliojant: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand Street, Brooklyn 11, New York.

kad spektaklis išlaikė gerą lygį ir parodė, kad dalyvių dauguma turi gražių vaidybinių sugebėjimų. Tikrai reikia tvirtiau susiburti, geriau susirepetuoti ir bus itin stipri grupė.

Gaila būtų, kad šis veikalas, kurio premjerą applanke per 300 žiūrovų, nebūtų pakartotas ir kitų vietų lietuviams parodytas.

Pažymėtina, kad režisierius St. Barkauskas turi skonio, o dekoratorė O. Griškelytė dailininkės dekoratorės gabumų.

Premjeros dalyviais buvo: knygnešiu Rūsteika — St. Barauskas, jo žmona — E. Barauskienė, jų sūnum — J. Gudas, jų dūkra — A. Stravinskaitė, knygnešė Barbora — M. Paužėnaitė, laikrodininku šnipu — J. Vaitkūnis, kražiečiu Sankum — A. Kudirka, žandarų Stoltu — H. Adomonis, vachmistras — J. Šaltenis, I kareiviu — J. Šabalys, II kareiviu — J. Vasilaiškas, scenatorium — R. Simonūškis ir suflere — M. Arlauskaitė.

Garbė ir padėka šiam kolektyvui. (jk).

Vasario 16-tosios proga, viešuose paminėjimuose įteikime sveikintaučiams gražų jį vaizdą ALBUMĄ "Lietuva šalis Mano Brangioji" — Lithuania My Dear Country", kaip

DOVANA

Privčiai dirbantieji, apdovanokite savo šeiminius. Su laišku siųskite vieną dolerį — albumą gausite sekančią dieną.

"ATŽALYNAS" 7655 Central St., Montreal 32, Que.

PAVYZDINGA LIETUVIŲ KOLONIJA

Vieningai aukojo

Gavę iš ištamtų aukų rinkimo lapus, bei užsiprenumeravimui kvitus, stengėmės kiek galint kruopščiau pravesti šį vajų.

Apie kiekvieną Sault Ste Marie mieste gyvenantį lietuvį. Nors daug iš mūsų yra bedarbių, bet aukojai visi, be išimties. Daugumai gyvenant išsibarsčius po miestą, apilankymas pareikalavo ilgesnio laiko, o nedarbas atsiliepė ir į aukų gausumą.

Sault Ste Marie gyvenančių lietuvių vardu linkiu daug laimės, sėkmės ir ištvermės Jūsų darbe.

Priedas: aukų lapai. Pini-gų orderis \$52.

Aukojo šie asmenys: A. Vengrys, A. Remeikis, Z. Girdvainis, J. Malskis, H. Matjošaitis, N. Aukštikalnis, M. Sakalauskaitė, P. Petrušionis, V. Bukauskas, R. Galinis, J. Meškys, A. Trakinskas, V. Vainutis, Š. Grigelaitis, (\$5), K. Valius, V. Akelaitis, B. Fridrikas, J. Valavickas, J. Sendzikas, Juoz. Sendzikas, A. Liaukus, A. Gustaitis, D. Vībickas, B. Kaminskas, J. Duoba, P. Umbrasas, J. Kvoščiauskas, V. Skaržinskas, A. Motuzas, V. Gavelis, P. Gasparas, A. Vizbaras, Z. Rimša (\$3), A. Skardžius, J. Dobilas, L. Bielskis, K. Šimas ir P. Poškus. Daugumas aukojo po 1 ir 2 dolerius. V. Akelaitis. "Nepr. Lietuvos" redakcija ir administracija aukavusiems taria nuoširdų lietuvišką ačiū.

PRANEŠIMAI

Vytauto Didžiojo Klubo Choro dėmesiumi

Pranešama maloniai Neprigulmingojo Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Didžiojo choro dalyvių dėmesiumi, kad choro (vyrų ir mergaičių) repeticijos bus to klubo patalpose ketvirtadieniais 8 val. vakaro. Maloniai prašoma dalyvauti mergaitės ir vyrai, kaip pastovūs Kanados gyventojai, taip ir naujai atvykusieji. Prašoma dalyvauti skaitlingiausiai.

Choro vedėjas.

ŠACHMATININKŲ REGISTRACIJOS REIKALU

Norima pravesti Montreale gyvenančių lietuvių šachmatininkų turnyrą. Turnyras bus vykdomas be laikrodžių. Prašoma visus lietuvius šachmatininkus užsiregistruoti iki vasario 10-tos dienos, kad ligi to laiko būtų galima susaukti bendrą šachmatininkų susirinkimą ir aptarti visus reikalus, bei nustatyti turnyro eigą. Registruotis prašoma visus A, B ir C klases žaidėjus, pažymint adresą ir, jei yra, tel. numerį. Registruotis prašoma pas žemiau nurodytus žaidėjus raštu ar asmeniškai. Morris Capkau, Box 6034, Montreal, Q. arba Ignas Žalys, 409 Murray, Montreal, Q.

SLAVISTIKOS INSTITUTAS

Kelių lenkų profesorių pastangomis prie Montreale, Toronto ir Ottawos universitetų įkurti Slavistikos Institutai. Prie Montreale prancūziškojo universiteto paskaitos pradėtos sausio 25 d., bet studentų įrašymas tęsis iki vasario 19 d. Paskaitos vyks vakarais, o kalbų lektūros ir sekmadieniais. Studijų centre — lenkų ir rusų filologija. Šį semestrą prof. Babinskio kurse "Slavia orientalis" žadama liesti ir Pabaltijį. Dėstomoji kalba prancūzų. Studentai moka už 15 val. kursą -7.50. Laisvi klausytojai, nelaiką egzaminų, moka po -5.00 nuo kiekvieno kurso. Jei kas domėtusi, smulkesnių informacijų teikia: Sl.

Toronto

GRAZI PROGA PAKILTI DVASIA

Sausio 30 d., 15 valandą (3 val. p.p.), Toronte, Bathurst 404 (Ukrainiečių salėje), įvyksiančiame op. (Vilniuje ir Kaune) sol. E. Karde-lienės ir rašytojo P. Babicko POLZOKONCERTE E. Karde-lienės programoje dainos ir arijos — kompozitorių: J. Na-bažo, V. K. Banaičio, V. Jakubėno, N. Martinonio, A. Ka-

čanausko, St. Gailevičiaus, G. Puccini, J. Massenet, A. Thomas, Massé, Fr. Flotow, Leo Delibes ir kt. P. Babicko programoje: naujausi eilėraščiai apie Lietuvą, fragmentas iš poemos "Roma", kelionės eilėraščiai ir Auto poema. Torontiečiams linkėtina šios gražios progos nepraleisti, nes pamatysime ir išgirsime scenoje tikrus menininkus. (p.a.)

Paskutinės Kinijos dienos

Nanking. Generalissimus Čiang-Kai-Sekas, valdęs Kiniją 21 metus, komunistų ir savo opozicijos spaudžiamas, iš pareigų pasitraukė. Nauju Kinijos prezidentu paskelbtas Li-Tsung-Jen, buvęs viceprezidentas.

Čiang-Kai-Sekas, atsistatydinęs pareiškę, kad jis pasitraukia laikinai, kad nauja valdžia lengviau galėtų susitarti su komunistais. Bet jeigu jiems nebus galima susitarti, tai jis grįšias į valdžią ir kovosias toliau su komunistais.

Komunistai gi, žygiuodami pirmyn, jau užėmė senąją Kinijos sostinę Peipingą, kuri buvo apgulta jų 40 dienų. Jų daliniai eina į Nankingą.

Naujos Kinijos valdžios sudarytoji tartis su komunistais komisija deda pastangų susitikti, bet komunistai agresy-vūs ir reikalauja visiškos kapituliacijos.

Kinijos įvykiai greitina kitų įvykių raidą, kuri tuo fakt-tu, kad Kinija atsiduria bolševikų rankose, sukelia daug susirūpinimo visiems, kas interesus taika ir žmonijos laisve, kuriai bolševizmas ruošia galą.

VIENI KITIEMS NEDUODA LAIVŲ

Roma. Britų valdžia įsakė Italijai laikinai susilaikyti nuo atidavimo Sov. S-gai 20.000 to karo laivų, kurio rusai jau buvo atvykę pasiimti.

"Giulio Cesare" laivo atidavimas sulaukytas todėl, kad Sov. S-ga Britanijai neatiduoda jos laivo "Royal Sovereign", kurį karo metu britai buvo jai paskolinę.

Kandidatas į Portugalijos prezidentus gen. N. Matos reikalauja, kad būtų panaikintos koncentracijos stovyklos ir bent rinkimų metui panaikinta spaudos cenzūra.

Inst. sekretorius Dr. L. Rabcewicz-Zubkowski Faculte des Lettres, Salė D'402, 16-18 val., tel. AT 9451.

Geriesiems prieteliams

Povilui, Juozui, Vladui ir Adomui JOCAMS

liūdesio valandoje, jų brangiems tėveliams, likusiems tėvynėje ir žuvusiems nuo komunistinio teroro, gilią užuojautą reiškiamo

Ant. Morkūnas, L. Girinis.

Mielai likimo draugei

Rutai Vaisvilaitėi

dėl jos tėvelio mirties Vokietijoje, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Kleinvitenziečiai.

Nepriklausoma Lietuva

3 Fourth Ave, Ville LaSalle, — Montreal, Que., Canada

Telefonas: TR. 9735

Prenumerata Metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje \$3.00 Canada \$3.00

Užsieny 3.50 Other Countries 3.50

Paiėškųjimų kaina \$0.50, smulkių skelbimų — už pirmus 15 žodžių — \$0.50, toliau po 2 ct. už kiekvieną sekantį žodį. Kiti skelbimai — pagal susita-